

ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินการ ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินการ ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

สรุปผลการประเมินผลสัมฤทธิ์การบรรลุเป้าหมาย ของยุทธศาสตร์ชาติในภาพรวม

ผลการประเมินผลการพัฒนาตามเป้าหมายภาพรวมของยุทธศาสตร์ชาติของทั้ง 6 มิติมีรายละเอียด สรุปได้ดังนี้

1. ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย

- ดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย ปรับตัวขึ้นเล็กน้อย เป็นร้อยละ 74.98
- ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยมี ค่าคะแนนลดลงอยู่ที่ 5.985 อยู่ในอันดับที่ 54 จาก 149 ประเทศ

พิจารณาได้จากดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย จัดทำโดย สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ซึ่งเป็นดัชนีรวมในระดับประเทศ โดยในปี 2562 คนไทยและสังคมไทยมีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในระดับปานกลางและมีแนวโน้มสูงขึ้นเล็กน้อย สะท้อนจากดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขในภาพรวมที่ ปรับตัวขึ้นจากปีก่อนเล็กน้อยจากค่าคะแนนร้อยละ 74.84 เป็นร้อยละ 74.98 โดยองค์ประกอบด้านเศรษฐกิจเข้มแข็งและเป็นธรรม ที่มีปัจจัยเกื้อหนุนหลักที่คาดว่าจะส่งผลให้ค่าคะแนนสูงขึ้น คือ การมีหลักประกันคุณภาพชีวิตและงานที่ดี และความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจ รวมทั้งองค์ประกอบสังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาล ที่มีค่าคะแนนที่สูงขึ้นจากปีก่อนหน้า จากปัจจัยเกื้อหนุนที่มีระดับคะแนนที่เพิ่มมากขึ้น ประกอบด้วย ประชาธิปไตยที่มีคุณภาพ การกระจายอำนาจ และการป้องกันและลดความรุนแรงทางสังคมและการเมือง ทั้งนี้ ปัจจุบัน สศช. อยู่ในช่วงการจัดทำดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย ปี 2563

ดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย ปี 2560 - 2562			
องค์ประกอบ	2560	2561	2562
การมีสุขภาวะ	79.88	80.39	79.18
เศรษฐกิจเข้มแข็งและเป็นธรรม	80.87	82.45	84.51
สิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศสมดุล	63.81	73.47	70.57
สังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาล	57.82	62.43	65.86
การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม	73.4	77.2	76.22
ดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย	70.56	74.84	74.98
ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ			
หมายเหตุ : ระดับดีมาก = ร้อยละ 90.00 - 100 ระดับดี = ร้อยละ 80.0 - 89.9 ระดับปานกลาง = ร้อยละ 70.0 - 79.9 ระดับต้องปรับปรุง = ร้อยละ 60.0 - 69.9 ระดับเร่งแก้ไข = ต่ำกว่าร้อยละ 59.9			

ข้อมูล ณ วันที่ 25 ตุลาคม 2564

ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินการ ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

สำหรับในปี 2564 ความอยู่ดีมีสุขของคนไทย พิจารณาจาก รายงาน World Happiness Report 2021 สะท้อนให้เห็นถึงความอยู่ดีมีสุขของคนไทย ซึ่งเป็นการวัดปัจจัยที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของประชากรในประเทศ จาก 6 ปัจจัย ได้แก่ รายได้ต่อหัว การได้รับสวัสดิการและสนับสนุนจากภาครัฐ การมีอายุคาดเฉลี่ยของการมีสุขภาวะที่ดี การมีสิทธิและเสรีภาพ ความเอื้ออาทรต่อกัน และการอยู่ในสังคมที่ปลอดภัยปราศจากการทุจริต พบว่า คนไทยมีความอยู่ดีมีสุขอยู่ในอันดับที่ 54 จาก 149 ประเทศ และมีค่าคะแนน 5.985 ลดลง จากปี 2563 ที่มีค่าคะแนน 5.999 ปัจจัยที่ส่งผลให้ค่าคะแนนความสุขของคนในประเทศลดลง คือ การได้รับสวัสดิการและการสนับสนุนจากภาครัฐ การมีอายุคาดเฉลี่ยของการมีสุขภาวะที่ดี ความเอื้ออาทรต่อกัน และการอยู่ในสังคมที่ปลอดภัยปราศจากการทุจริต ที่มีค่าคะแนนที่เปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ลดลง ในขณะที่ รายได้ต่อหัว และการมีสิทธิเสรีภาพ มีค่าคะแนนที่เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าและหากเปรียบเทียบกับประเทศในอาเซียน พบว่า ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 2 รองจากสิงคโปร์ที่อยู่ในอันดับที่ 32 (6.377 คะแนน) อย่างไรก็ตาม จากการสำรวจของ รายงาน World Happiness Report 2021 ชี้ให้เห็นว่าสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ส่งผลให้ประชากร 1 ใน 3 ของประเทศที่ได้รับการสำรวจมีความสุขลดลง ซึ่งเป็นประเด็นท้าทายที่ต้องให้ความสำคัญกับการทำให้ประชากรในประเทศอยู่ดีมีสุข มีสุขภาวะที่ดีทั้งร่างกายและจิตใจได้ในภาวะที่การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ที่ยังคงระบาดอยู่ทั่วประเทศ

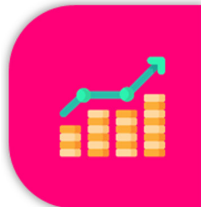
	ภาพรวม	รายได้ต่อหัว	การได้รับสวัสดิการและการสนับสนุนจากภาครัฐ	การมีอายุคาดเฉลี่ยของการมีสุขภาวะที่ดี	การมีสิทธิเสรีภาพ	ความเอื้ออาทรต่อกัน	การอยู่ในสังคมที่ปลอดภัยปราศจากการทุจริต
2561	6.072	1.016	1.417	0.707	0.637	0.364	0.029
2562	6.008	1.050	1.409	0.828	0.557	0.359	0.028
2563	5.999	1.007	1.348	0.794	0.609	0.377	0.032
2564	5.985	1.107	0.957	0.596	0.611	0.375	0.028
การเปลี่ยนแปลงปี 2563 - 2564	-0.014	0.100	-0.391	-0.198	0.002	-0.002	-0.004

ที่มา: World Happiness Report 2021

ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินการ ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

2. ชัดความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้

ภาพรวมความก้าวหน้า

- ความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย อันดับดีขึ้นเล็กน้อย อยู่ลำดับที่ 28 จาก 64 ประเทศ โดยคะแนนเฉลี่ยสุทธิอยู่ที่ 72.52
- อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ขยายตัว ติดลบร้อยละ 6.20

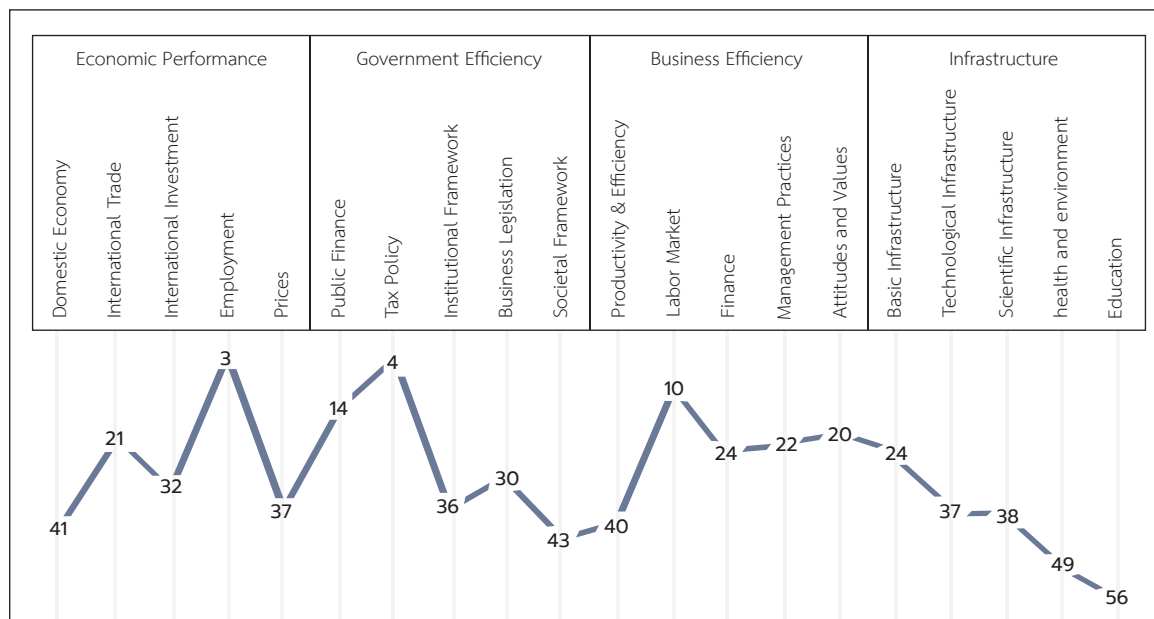
สะท้อนจากการพัฒนาที่มุ่งเน้นการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับประเทศไทยในเวทีโลกที่ต้องนำไปสู่การกระจายความเจริญไปทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ โดยในส่วนของขีดความสามารถในการแข่งขันที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการสร้างปัจจัยแวดล้อมทางธุรกิจ ทั้งด้านปัจจัยการผลิต นโยบายและกฎระเบียบ รวมทั้งความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานที่เอื้อต่อการเพิ่มผลิตภาพให้กับภาคส่วนต่าง ๆ ของประเทศ โดยในปี 2564 จากผลการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย จัดทำโดย World Competitiveness Center ของ International Institute for Management Development หรือสถาบัน IMD พบว่า ประเทศไทยมีอันดับดีขึ้น 1 อันดับ จากอันดับที่ 29 มาอยู่ลำดับที่ 28 จากทั้งหมด 64 ประเทศ โดยคะแนนเฉลี่ยสุทธิลดลงมาอยู่ที่ 72.52 จาก 75.39 คะแนน

ในปี 2563 แต่ก็เป็นไปในทิศทางเดียวกับเขตเศรษฐกิจทั่วโลกที่คะแนนสุทธิปรับตัวลดลง จากการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 กระทบทุกภาคเศรษฐกิจ ทั้งการบริโภคการลงทุนในประเทศ การค้าระหว่างประเทศและการท่องเที่ยว โดยประเทศสวิตเซอร์แลนด์เป็นประเทศที่ถูกจัดให้อยู่อันดับ 1 ปรับตัวเพิ่มขึ้น 2 อันดับ รองลงมา คือ สวีเดน เดนมาร์ก เนเธอร์แลนด์ และสิงคโปร์ ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาผลการจัดอันดับของไทยในปัจจัยหลัก 4 ด้าน พบว่า ปัจจัยที่มีอันดับดีขึ้น เมื่อเทียบกับปี 2563 ได้แก่ ด้านประสิทธิภาพของภาครัฐ (Government Efficiency) ดีขึ้น 3 อันดับ จากอันดับที่ 23 มาอยู่ที่อันดับ 20 ด้านประสิทธิภาพของภาคธุรกิจ (Business Efficiency) ดีขึ้น 2 อันดับ และโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) ดีขึ้น 1 อันดับ ขณะที่ปัจจัยสมรรถนะทางเศรษฐกิจมีอันดับลดลง 7 อันดับ ซึ่งประเทศไทยได้อันดับที่ 28 และในระดับปานกลาง ทั้งนี้ ประเทศไทยยังต้องให้ความสำคัญกับประเด็นการพัฒนา โดยเฉพาะด้านสุขภาพและสิ่งแวดล้อม และด้านการศึกษา ซึ่งทั้งสองด้านมีอันดับที่ต่ำมากและต่ำที่สุด ในบรรดาปัจจัยย่อยทั้งหมด

ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินการ ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

COMPETITIVENESS LANDSCAPE

ที่มา: IMD World Competitiveness Yearbook 2021

การพัฒนาเศรษฐกิจ โดยพิจารณาจากอัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP)¹ สศช. พบว่า ปี 2563 ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP-Chain Volume Measures : GDP-CVM) อัตราการขยายตัวติดลบร้อยละ 6.20 จากปี 2562 ลดลงจากการเติบโตที่ร้อยละ 2.15 จากปี 2561 ซึ่งเป็นการหดตัวจากภาคบริการและอื่นๆ ร้อยละ -6.69 ภาคอุตสาหกรรมร้อยละ -5.56 และภาคเกษตรกรรมมีอัตราการขยายตัวติดลบร้อยละ 3.46 แสดงให้เห็นถึงผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ตั้งแต่ต้นปี 2563 ต่อภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรม บริการและอื่น ๆ อย่างไรก็ตาม สศช. ได้คาดการณ์แนวโน้มเศรษฐกิจไทยปี 2564 คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 1.2 ปรับตัวดีขึ้นอย่างช้า ๆ และปี 2565 คาดว่าจะขยายตัวในช่วงร้อยละ 3.5 – 4.5 โดยมีปัจจัยสนับสนุนจาก (1) การฟื้นตัวของอุปสงค์ในประเทศและการผลิตตามสถานการณ์การระบาดของเชื้อโควิด-19 ที่มีแนวโน้มคลี่คลายลง (2) การฟื้นตัวอย่างช้า ๆ ของภาคท่องเที่ยวระหว่างประเทศภายใต้นโยบายการเปิดประเทศของภาครัฐ (3) การขยายตัวของการส่งออกสินค้าอยู่ในเกณฑ์ดี (4) การขับเคลื่อนจากการเบิกจ่ายงบประมาณภาครัฐ และ (5) ฐานการขยายตัวที่ยังอยู่ในระดับต่ำ

¹ ข้อมูลจากกองบัญชีประชาชาติ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินการ ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2554 - 2563

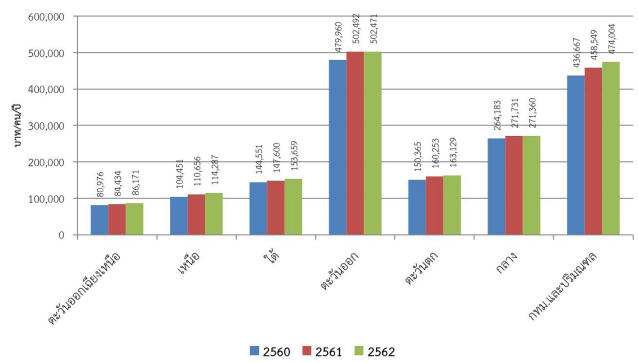
	2554	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563
ภาคเกษตรกรรม	6.30	2.71	0.70	-0.29	-6.47	-1.16	4.82	6.10	-0.86	-3.46
ภาคอุตสาหกรรม	-4.86	6.92	1.88	0.03	1.51	2.26	2.90	3.46	-0.83	-5.56
ภาคบริการและอื่นๆ	3.26	8.23	3.74	1.81	5.61	4.83	5.23	4.68	3.80	-6.69
ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP at CVM)	0.84	7.24	2.69	0.98	3.13	3.44	4.18	4.22	2.15	-6.20

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ในส่วนของการกระจายรายได้ (Income Distribution) สะท้อนจากการแบ่งปันส่วนผลผลิตมวลรวมของประเทศ (GDP) ในหมู่ประชากรของประเทศ หรือผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อหัวของประชากร (Gross Domestic Product per Capita : GDP/Capita) โดยพิจารณาจากรายได้ประชาชาติต่อหัวของประชากร โดยในปี 2563 รายได้ประชาชาติต่อคนของประเทศไทยอยู่ที่ 225,845.7 บาท/คน/ปี เปรียบเทียบกับปี 2562

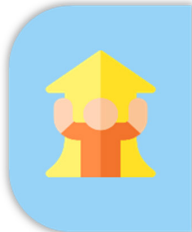
ที่มี 243,787.1 บาท/คน/ปี หรือลดลงร้อยละ 7.94 และหากสะท้อนจากผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัวของประชากร (Gross Regional Product- per Capita : GRP/Capita) ซึ่งเป็นเครื่องชี้วัดภาวะเศรษฐกิจในระดับภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศ พบว่า ปี 2562 ภาคตะวันออกเป็นภาคที่มีการพัฒนาเศรษฐกิจที่ดีที่สุดเมื่อเทียบกับภาคอื่น โดยมีการขยายตัวของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคอยู่ที่ร้อยละ 4.7 และมีค่าเฉลี่ยของผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัวสูงสุดที่ 502,471 บาท/คน/ปี ขณะที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัวน้อยที่สุดเพียง 86,171 บาท/คน/ปี โดยภาคตะวันออกมีค่าเฉลี่ยของผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัวสูงกว่าภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 5.8 เท่า ลดลงจากปีก่อนเล็กน้อย (ภาคที่มีการพัฒนารองจากภาคตะวันออก คือ กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ภาคกลาง ภาคตะวันตก ภาคใต้ และภาคเหนือ) และหากพิจารณาในระดับจังหวัด พบว่า จังหวัดระยอง มีผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัวสูงสุดอยู่ที่ 988,748 บาท/คน/ปี สูงกว่าจังหวัดที่มีผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัวต่ำที่สุด คือ จังหวัดนราธิวาสที่มีรายได้เพียง 59,498 บาท/คน/ปี มากถึง 16.6 เท่า ทั้งนี้ จังหวัดที่มีผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัวสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ระยอง กรุงเทพมหานคร ชลบุรี ปราจีนบุรี และฉะเชิงเทรา ตามลำดับ ส่วนจังหวัดที่มีผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัวต่ำสุด 5 ลำดับ ได้แก่ นราธิวาส ยโสธร หนองบัวลำภู แม่ฮ่องสอน และสกลนคร ตามลำดับ จึงมีความจำเป็นต้องเร่งกระจ่ายการพัฒนาทางเศรษฐกิจให้มีความครอบคลุมทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ รวมถึงลดช่องว่างของการพัฒนาระหว่างภาค และจังหวัดให้มีความสมดุล และสอดคล้องกัน

GRP per Capita ปี 2560 - 2562

ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินการ ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

3. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ

ภาพรวมความก้าวหน้า

- ดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index : HAI) ประเทศไทย มีความก้าวหน้าของคนในภาพรวมอยู่ที่ 0.6501 ดีขึ้นจากปีก่อนหน้า โดยดัชนีด้านการศึกษา ชีวิตครอบครัวและชุมชน การคมนาคมและการสื่อสาร อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม และการมีส่วนร่วมมีความก้าวหน้าในการพัฒนาที่ดีขึ้น

การประเมินผลการพัฒนาประเด็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ของประเทศมุ่งเน้นการสะท้อน ผลการพัฒนาในทุกมิติที่ส่งผลให้คนไทยทุกช่วงวัยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ และมีความพร้อมในการมีส่วนร่วมเพื่อยกระดับการพัฒนาประเทศในมิติต่าง ๆ อย่างรอบด้าน โดยพิจารณาจาก**ดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index : HAI)** ของ สศช. ที่ประยุกต์และพัฒนามาจากดัชนี การพัฒนาคน (Human Development Index : HDI) ของโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) ประกอบด้วย 8 ดัชนีย่อย ได้แก่ (1) ด้านสุขภาพ (2) ด้านการศึกษา (3) ด้านชีวิตการงาน (4) ด้านรายได้ (5) ด้านที่อยู่อาศัยและชุมชนสภาพแวดล้อม (6) ด้านชีวิตครอบครัวและชุมชน (7) ด้านการคมนาคม และการสื่อสาร และ (8) ด้านการมีส่วนร่วม พบว่า ในปี 2563 ประเทศไทยมีความก้าวหน้าของคน ในภาพรวมอยู่ที่ 0.6501 ดีขึ้นจากปี 2562 ที่มีค่าอยู่ที่ 0.6457 โดยดัชนีย่อยที่มีความก้าวหน้ามากขึ้น 5 ด้าน ได้แก่ **(1) ด้านการศึกษา** มีดัชนีเพิ่มขึ้นเป็น 0.5953 เพิ่มขึ้นจาก 0.5669 คะแนน ในปี 2562 เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของคะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-NET ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เด็กอายุ 0 – 5 ปี มีพัฒนาการสมวัย และจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป **(2) ด้านชีวิตครอบครัว และชุมชน** ปรับตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง มีดัชนีเท่ากับ 0.6571 เพิ่มขึ้นจาก 0.6371 ในปี 2562 เป็นผลมา จากการแข่งขันด้านกีฬา ชีวิต ร่างกาย เพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน เด็กและเยาวชนที่เข้าสู่สถานพินิจ และคุ้มครองเด็กและเยาวชน และครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนเดี่ยวปรับตัวลดลง **(3) ด้านการคมนาคม และการสื่อสาร** มีดัชนีเท่ากับ 0.7132 เพิ่มขึ้นจาก 0.7008 ในปี 2562 โดยการปรับตัวลดลงจากอัตราการตายจากอุบัติเหตุบนท้องถนนมีการกระจายตัวรายจังหวัดซึ่งเป็นมิติที่มีทิศทางที่ดีขึ้น **(4) ด้านที่อยู่ อาศัยและสภาพแวดล้อม** มีดัชนีเท่ากับ 0.6655 เพิ่มขึ้นจาก 0.6610 ในปี 2562 ซึ่งมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น เล็กน้อย เป็นผลมาจากครัวเรือนที่มีที่อยู่อาศัยใช้วัสดุคงทนและเป็นของตนเอง และ **(5) ด้านการมีส่วนร่วม** มีดัชนีเท่ากับ 0.5878 เพิ่มขึ้นจาก 0.5846 ในปี 2562 ที่มีการปรับตัวเพิ่มขึ้นเล็กน้อยตามสัดส่วนขององค์กร ชุมชนต่อประชากร อีกทั้งปัญหาการกระจุกตัวระหว่างจังหวัดที่ปรากฏอย่างชัดเจน ในขณะที่ด้านที่มีความ ก้าวหน้าลดลง ได้แก่ ด้านชีวิตการงาน ด้านรายได้ ในขณะที่ด้านสุขภาพเท่าเดิมจึงควรให้ความสำคัญ

ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินการ ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

และเร่งดำเนินการในระยะต่อไป อาทิ การสร้างเสริมสุขภาวะและคุณภาพชีวิตที่ดีทางด้านสุขภาพของคนทั้งในมิติด้านร่างกายและจิตใจ การยกระดับรายได้ให้สอดคล้องการดำรงชีวิตของคนในแต่ละพื้นที่อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม การขยายระบบประกันสังคมให้ครอบคลุมกำลังแรงงานของประเทศ โดยเฉพาะในกลุ่มแรงงานนอกระบบ การสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวและชุมชนโดยเฉพาะในกลุ่มครอบครัวที่มีความเปราะบางสูงและในพื้นที่เขตเมือง

4. ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม

ภาพรวมความก้าวหน้า

- ดัชนีความก้าวหน้าทางสังคม (Social Progress Index : SPI) ประเทศไทยมีค่าคะแนนอยู่ที่ 70.96 จัดอยู่ในอันดับที่ 71 ของโลก จาก 168 ประเทศ ซึ่งมีแนวโน้มดีขึ้น
- ค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ของรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง

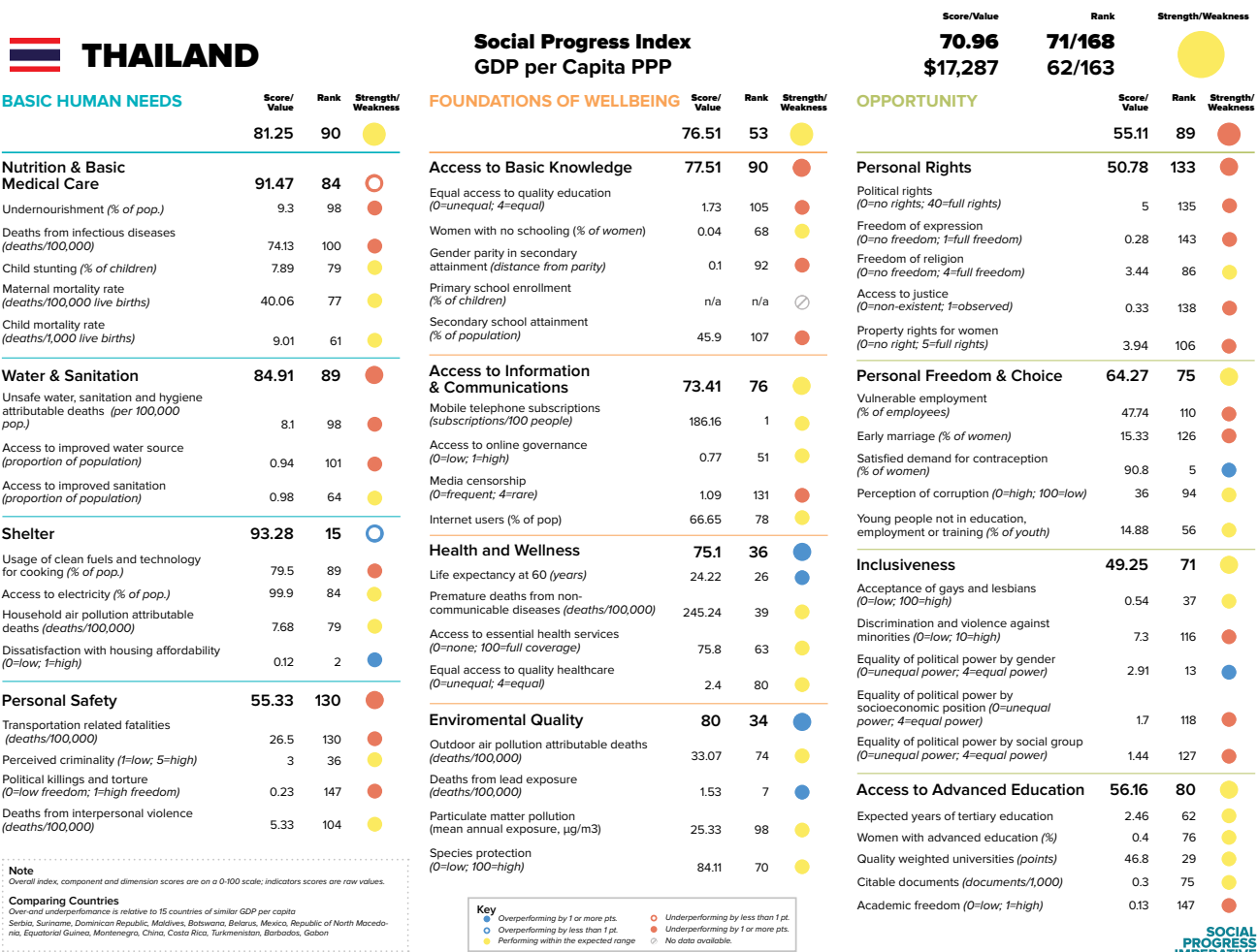

ความก้าวหน้าทางสังคม เป็นพื้นฐานของความสามารถในการแข่งขันและความมั่นคงของประเทศ ซึ่งดัชนีความก้าวหน้าทางสังคม (Social Progress Index – SPI) เป็นเครื่องมือในการวัดความก้าวหน้าทางสังคม และมีบทบาทในการบ่งชี้ให้ธุรกิจต่าง ๆ เห็นถึงความสำคัญในการสนับสนุนความก้าวหน้าทางสังคม โดยปัจจุบันการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติให้ความสำคัญกับการพัฒนาการเติบโตแบบทั่วถึงโดย “ไม่ทิ้งใครไว้เบื้องหลัง” จึงมีความจำเป็นต้องมีการประเมินผลการพัฒนาที่สะท้อนความเท่าเทียมและเสมอภาคของสังคม ซึ่งดัชนี SPI จัดทำโดยองค์กร Social Progress Imperative เป็นมาตรวัดที่สะท้อนความก้าวหน้าทางสังคมโดยตรง ครอบคลุมใน 3 มิติ ได้แก่ (1) ความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ (Basic Human Needs) (2) พื้นฐานของการอยู่ดีมีสุข (Foundations of Wellbeing) และ (3) โอกาส (Opportunity) โดย ภาพรวมในปี 2564 ประเทศไทยมีค่าคะแนน (SPI) อยู่ที่ 70.96 จัดอยู่ในอันดับที่ 71 ของโลก จาก 168 ประเทศ จากค่าคะแนนดังกล่าว พบว่า มีแนวโน้มดีขึ้น จากปี 2563 ที่มีค่าคะแนน SPI เท่ากับ 70.22 อยู่ในลำดับที่ 79 ของโลกจาก 163 ประเทศ เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศในอาเซียน พบว่า ประเทศสิงคโปร์ อยู่ในลำดับที่ 30 ค่าคะแนน SPI เท่ากับ 84.73 ประเทศมาเลเซีย อยู่ในลำดับที่ 49 ค่าคะแนน SPI เท่ากับ 75.22 โดยประเทศในอาเซียนที่มีค่าคะแนน SPI น้อยกว่าประเทศไทย ได้แก่ ประเทศเวียดนาม (ลำดับที่ 78) อินโดนีเซีย (ลำดับที่ 94) ฟิลิปปินส์ (ลำดับที่ 97) เมียนมาร์ (ลำดับที่ 117) กัมพูชา (ลำดับที่ 128) และลาว (ลำดับที่ 145)

ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินการ ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาองค์ประกอบด้านต่าง ๆ ที่ทำให้คะแนนของประเทศไทยดีขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2563 เช่น ด้านที่อยู่อาศัย (Shelter) 93.28 คะแนน ด้านโภชนาการและการแพทย์ขั้นพื้นฐาน (Nutrition and Basic Medical Care) 91.47 คะแนน ด้านสุขาภิบาล (Water and Sanitation) 84.91 คะแนน ด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม (Environmental Quality) 80 คะแนน ด้านการเข้าถึงความรู้ขั้นพื้นฐาน (Access to Basic Knowledge) 77.51 คะแนน ด้านสุขภาพและความกินดีอยู่ดี 75.1 คะแนน เป็นต้น และยังคงมีองค์ประกอบที่มีความท้าทายอย่างยิ่งที่ส่งผลต่อคะแนนของประเทศไทย ได้แก่ ด้านทางเลือกและเสรีภาพส่วนบุคคล (Personal Freedom and Choice) ด้านการเข้าถึงการศึกษาขั้นสูง (Access to Advanced Education) ด้านสิทธิส่วนบุคคล (Personal Rights) และด้านความครอบคลุมและการมีส่วนร่วม (Inclusiveness) ที่ประเทศไทยต้องเร่งขับเคลื่อนการดำเนินการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ที่มา: Social Progress Imperative

ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินการ ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาข้อมูลที่ทำโดยองค์กรในประเทศในส่วนของการวัดค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ของรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค ที่จัดทำโดย สศช. พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคของรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2562 มีค่าเท่ากับ 0.348 ลดลงจาก 0.362 ในปี 2561 สำหรับความแตกต่างของรายจ่ายเพื่อการบริโภคเฉลี่ยของกลุ่มประชากรที่รวยที่สุด (decile 10) ต่อกลุ่มประชากรที่จนที่สุด (decile 1) มีช่องว่างที่ลดลงจาก 13.89 เท่า เหลือ 8.42 เท่า ในช่วงปี 2561 - 2562 โดยในปี 2562 กลุ่มประชากรร้อยละ 10 ที่มีรายจ่ายสูงที่สุด (decile 10) มีค่าเฉลี่ยรายจ่ายเพื่อการบริโภคเท่ากับ 18,481 บาท/คน/เดือน ลดลงจากปี 2561 ร้อยละ 1 จาก 18,668 บาท/คน/เดือน ขณะที่กลุ่มประชากรร้อยละ 10 ที่มีรายจ่ายต่ำที่สุด (decile 1) มีค่าเฉลี่ยรายจ่ายเพื่อการบริโภคเท่ากับ 2,159 บาท/คน/เดือน ลดลงร้อยละ 1.59 จาก 2,194 บาท/คน/เดือน ในปี 2562

5. ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ

ภาพรวมความก้าวหน้า

- ประเทศไทยมีค่าดัชนีการวัดการดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Performance Index : EPI) เท่ากับ 45.4 (คุณภาพสิ่งแวดล้อม 48.4 และคุณภาพระบบนิเวศ 43.5) ลดลงจากปีก่อนหน้า แต่มีอันดับที่ดีขึ้น อยู่ในอันดับที่ 78
- มีการส่งเสริม อนุรักษ์ พัฒนาทรัพยากรธรรมชาติของประเทศ

การพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติเป็นการพัฒนาที่เน้นการเติบโตอย่างยั่งยืน ควบคู่ไปกับการสร้างความสมดุลของการพัฒนากับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ เนื่องจากเป็นปัจจัยสำคัญในภาคการผลิตของประเทศ จึงจำเป็นต้องอนุรักษ์ พัฒนาและพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมของประเทศให้มีคุณภาพสูงและสามารถรองรับภาคการผลิตที่สำคัญของประเทศได้อย่างเต็มศักยภาพ จึงจำเป็นต้องมีการประเมินการพัฒนาที่สามารถสะท้อนผ่านความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติได้ ซึ่งจากการพิจารณา **ดัชนีการวัดการดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Performance Index : EPI)** พัฒนาและจัดทำโดย ศูนย์นโยบายด้านกฎหมายและสิ่งแวดล้อมแห่งมหาวิทยาลัยเยล ศูนย์เครือข่ายวิทยาศาสตร์โลกนานาชาติ แห่งมหาวิทยาลัยโคลัมเบีย ร่วมกับ WEF จัดทำทุก ๆ 2 ปี โดย EPI มีแนวคิดคล้ายคลึงกับดัชนีชี้วัดผลิตภัณฑ์มวลรวมแห่งชาติโดยเป็นการนำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมทั้งหมดของประเทศหนึ่ง ๆ มาจัดกลุ่มเป็น 25 กลุ่มและแปลงให้เป็นระบบเมตริก เช่น การประมง การปล่อยก๊าซคาร์บอน ฝุ่นขนาดเล็ก PM2.5 คุณภาพของป่าไม้และน้ำ การคุ้มครองความหลากหลายทางชีวภาพ และประเมินใน 2 มิติ ได้แก่ คุณภาพสิ่งแวดล้อม (Environmental Health) และคุณภาพระบบนิเวศ (Ecosystem Vitality) **โดยในปี 2563 ประเทศไทยมีค่าดัชนีเท่ากับ 45.4 (คุณภาพสิ่งแวดล้อม 48.4 และคุณภาพระบบนิเวศ 43.5)** ลดลงจากปี 2561 ที่ประเทศไทยมีค่าดัชนีเท่ากับ 49.88 (คุณภาพสิ่งแวดล้อม 46.21 และคุณภาพระบบนิเวศ 52.33) อย่างไรก็ตาม ในปี 2563 ประเทศไทยมีอันดับที่ดีขึ้นจากปี 2561 ที่อยู่ในอันดับที่ 121 จาก 180 ประเทศทั่วโลกเป็นอันดับที่ 78 ทั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศในอาเซียน พบว่า ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 7 โดย 3 อันดับแรกได้แก่ ญี่ปุ่น (75.1) เกาหลี (66.5) และสิงคโปร์ (58.1) โดยในระยะต่อไปประเทศไทยจำเป็นต้องเร่งให้ความสำคัญกับการพัฒนา 2 มิติหลักของดัชนีการวัดการดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อม (EPI) ที่มีค่าดัชนีที่ค่อนข้างน้อยดังกล่าว

ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินการ ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

เมื่อพิจารณา ควบคู่ไปกับดัชนีชี้วัดเศรษฐกิจสีเขียว (The Global GreenEconomy Index : GGEI) ซึ่งจัดทำขึ้นโดยองค์กรที่ปรึกษาเชิงกลยุทธ์ Dual Citizen LLC เป็นการสะท้อนการพัฒนาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยแบ่งการประเมินเป็น 2 ส่วน ได้แก่ การวัดผลการดำเนินงาน (Performance) ตามดัชนีชี้วัดใน 4 มิติ ประกอบด้วย ด้านความตระหนักของผู้นำและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Leadership and climate change) ด้านประสิทธิภาพของการผลิตในระดับสาขา (Efficiency sectors) ด้านการดำเนินงานของภาคธุรกิจ และการลงทุน (Markets and investment) และด้านสิ่งแวดล้อม (Environment) และการสำรวจความเห็นของผู้เชี่ยวชาญและผู้ที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรม (Perception) ซึ่งดัชนี GGEI จะสามารถเปรียบเทียบสถานการณ์การพัฒนาของประเทศในแต่ละช่วงเวลาได้ เนื่องจากมีระเบียบวิธีวิจัยคงที่ (ทุก ๆ 2 ปี)

The Global Green Economy			
ผู้นำและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	กลุ่มสาขาที่มีประสิทธิภาพ	ตลาดและการลงทุน	สิ่งแวดล้อมและทุนทางธรรมชาติ
- ผู้นำ - ความครอบคลุมของสื่อ - การประเมินระดับสากล - ผลการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	- อาคาร - การคมนาคมและการขนส่ง - พลังงาน - การท่องเที่ยว	- การลงทุนด้านพลังงานทดแทน - นวัตกรรมเทคโนโลยีสะอาด - เทคโนโลยีสะอาดเชิงพาณิชย์ - สิ่งอำนวยความสะดวกในการลงทุนสีเขียว	- เกษตรกรรม - คุณภาพอากาศ - น้ำ - ความหลากหลายทางชีวภาพและที่อยู่อาศัย - การประมง - ป่าไม้

โดยข้อมูลล่าสุดในปี 2563 ประเทศไทยมีค่าดัชนีเท่ากับ 49.38 ปรับลดลงจาก 55.51 ในปี 2561 ซึ่งจัดอยู่ในอันดับที่ 9 ในภูมิภาคอาเซียน โดย 3 อันดับแรก ได้แก่ ญี่ปุ่น (61.83) จอเจียร์ (58.65) และจีน (58.33) ซึ่งคาดว่าเป็นผลจากการดำเนินการต่าง ๆ ของประเทศไทยในการส่งเสริม อนุรักษ์ พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติของประเทศ และเมื่อพิจารณาควบคู่กับ Green Growth Index ที่จัดทำโดย Global Green Growth Institution (GGGI) ซึ่งเป็นการวัดการเติบโตสีเขียวของ 115 ประเทศทั่วโลกผ่าน 4 มิติการเติบโตสีเขียวประกอบไปด้วย (1) ประสิทธิภาพและความยั่งยืนในการใช้ทรัพยากร (2) การปกป้องทุนทางธรรมชาติ (3) โอกาสทางเศรษฐกิจสีเขียวและ (4) ความครอบคลุมทางสังคม ซึ่งพบว่าในปี 2563 นั้นประเทศไทยมีค่าดัชนีเท่ากับ 49.38 หรืออยู่อันดับที่ 9 จาก 33 ประเทศในเอเชีย ซึ่งพัฒนาขึ้นจากปี 2562 ที่ประเทศไทยมีค่าดัชนีเท่ากับ 44.36 หรืออยู่อันดับที่ 12 ของเอเชีย โดยเมื่อพิจารณาผ่าน 4 มิติการเติบโตของ Green Growth Index พบว่า ประเทศไทยมีค่าคะแนนแยกรายมิติ ดังนี้ (1) ประสิทธิภาพและความยั่งยืนในการใช้ทรัพยากรที่ 59.43 (2) การปกป้องทุนทางธรรมชาติที่ 74.73 (3) โอกาสทางเศรษฐกิจสีเขียวที่ 17.57 และ (4) ความครอบคลุมทางสังคมที่ 76.18 ซึ่งชี้ให้เห็นว่าประเทศไทยควรให้ความสำคัญในการใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่าเกิดประสิทธิภาพอย่างสูงสุดเพื่อสร้างความยั่งยืน พร้อมทั้งควรเร่งสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจ เช่น เทคโนโลยีและนวัตกรรม สินค้าและบริการสิ่งแวดล้อม แนวทางการบริหารจัดการและการกำกับดูแลเพื่อการสร้างการเติบโตและเศรษฐกิจสีเขียวให้ยั่งยืนต่อไป ทั้งการเพิ่มพื้นที่สีเขียว การส่งเสริมความสมบูรณ์ของระบบนิเวศทางทะเลเพิ่มขึ้น การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศ รวมทั้งการจัดการมลพิษทั้งทางน้ำ อากาศ และขยะที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล จะเป็นปัจจัยสนับสนุนหลักที่ส่งผลต่อการปรับเลื่อนอันดับดีขึ้นได้อย่างต่อเนื่องต่อไป

ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินการ ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

6. ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

ภาพรวมความก้าวหน้า

- รายงานดัชนีชี้วัดธรรมาภิบาลโลก (Worldwide Governance Index : WGI) ประเทศไทยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 44.81 ปรับลดลง 0.95 คะแนน
- ประชาชนมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นเพิ่มมากขึ้น
- ประสิทธิภาพของภาครัฐของประเทศไทยปรับตัวดีขึ้น อยู่ในอันดับที่ 20 คาดว่าเป็นผลจากความโปร่งใสภาครัฐ และการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่อง

การบริหารจัดการภาครัฐเป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จที่สำคัญในการขับเคลื่อนประเทศให้มีการพัฒนาตามเป้าหมายต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงระหว่างและหลังการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 โดยการบริหารจัดการของภาครัฐที่มีประสิทธิภาพจะส่งผลให้การเข้าถึงบริการสาธารณะครอบคลุมทุกกลุ่มประชากรมากขึ้น รวมทั้งส่งผลให้ภาคเอกชนมีความสามารถในการแข่งขันที่เพิ่มขึ้น ทำให้

ระบบเศรษฐกิจของประเทศมีความเข้มแข็ง ทั้งนี้ การประเมินประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐสามารถสะท้อนได้จาก **ดัชนีชี้วัดธรรมาภิบาลโลก (Worldwide Governance Index :WGI)** ที่จัดทำโดยธนาคารโลก ซึ่งทำการประเมิน

ดัชนีชี้วัดธรรมาภิบาลโลก (Worldwide Governance Index : WGI)						
องค์ประกอบย่อย	2560	2561	2562	2563	ค่าคะแนนปี 2562-2561	ค่าคะแนนปี 2563-2562
เสรีภาพของประชาชนในการแสดงความคิดเห็น (Voice and Accountability)	21.18	19.81	23.67	26.09	3.86	2.42
ความมีเสรีภาพทางการเมืองและการปราศจากความรุนแรง/การก่อการร้าย (Political Stability and Absence of Violence/Terrorism)	19.05	18.87	28.30	24.53	9.43	-3.77
ความมีประสิทธิภาพของรัฐบาล (Government Effectiveness)	67.31	66.83	66.35	63.46	-0.48	-2.89
คุณภาพของกฎระเบียบ (Regulatory Quality)	59.62	59.13	60.10	58.65	0.97	-1.45
หลักนิติธรรม (Rule of Law)	54.81	54.81	57.69	57.69	2.88	0.00
การควบคุมปัญหาทุจริตประทุมิชอบ (Control of Corruption)	42.79	40.87	38.46	38.46	-2.41	0.00
ค่าคะแนนเฉลี่ย	44.13	43.39	45.76	44.81	2.38	-0.95

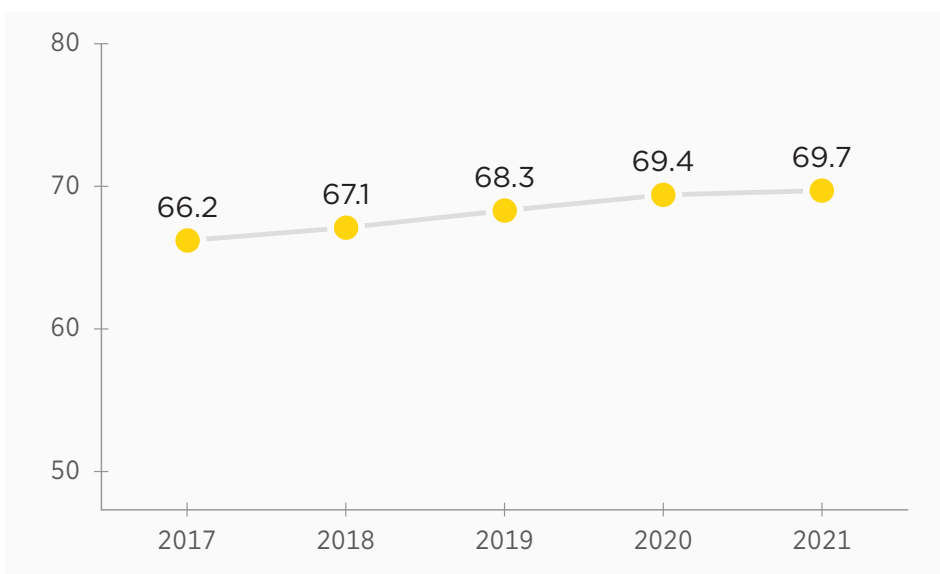
ใน 6 องค์ประกอบ ได้แก่ เสรีภาพของประชาชนในการแสดงความคิดเห็น (Voice and Accountability) ความมีเสรีภาพทางการเมืองและการปราศจากความรุนแรง/การก่อการร้าย (Political Stability and Absence of Violence/Terrorism) ความมีประสิทธิภาพของภาครัฐ (Government Effectiveness) คุณภาพของกฎระเบียบ (Regulatory Quality) หลักนิติธรรม (Rule of Law) การควบคุมปัญหาทุจริตประทุมิชอบ (Control of Corruption) พบว่า คะแนนรายงาน WGI ณ ปี 2564 (ข้อมูลปี 2563) ประเทศไทยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 44.81 ปรับลดลง 0.95 คะแนน จากรายงานปี 2563 โดยองค์ประกอบย่อยของ WGI ที่มีค่าคะแนนลดลงอย่างเป็นนัยสำคัญ คือ ความมีเสรีภาพทางการเมืองและการปราศจากความรุนแรง/การก่อการร้ายที่มีค่าคะแนนลดลงจากรายงานปีก่อนหน้า 3.77 คะแนนและความมีประสิทธิภาพของรัฐบาลที่มีค่าคะแนนลดลง 2.89 คะแนน

ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินการ ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

อย่างไรก็ตาม ประชาชนมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นเพิ่มมากขึ้น สะท้อนจากค่าคะแนนขององค์ประกอบเสรีภาพของประชาชนในการแสดงความคิดเห็นที่มีคะแนนปรับเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า 2.42 คะแนน ซึ่งประเทศไทยมีค่าคะแนนเฉลี่ยในปี 2563 เท่ากับ 44.81 ปรับตัวลดลงเล็กน้อยจากปี 2562 ที่มีค่าคะแนนเฉลี่ย 45.76 ซึ่งคาดว่าเป็นผลมาจากความมีเสรีภาพทางการเมืองและการปราศจากความรุนแรง/การก่อการร้ายที่ได้คะแนน 24.53 ลดลงจากปีก่อนหน้า 3.77 คะแนน นอกจากนี้คะแนนความมีประสิทธิภาพของรัฐบาลยังลดลงโดยมีคะแนนที่ 63.46 นอกจากนี้ เสรีภาพของประชาชนในการแสดงความคิดเห็นได้มีคะแนนที่เพิ่มขึ้นจากปี 2562 ซึ่งได้คะแนน 23.67 เป็น 26.09 ในขณะที่คะแนนหลักนิติธรรมและการควบคุมปัญหาทุจริตและประพฤติไม่ชอบยังคงมีค่าคะแนนคงที่ และหากเปรียบเทียบกับประเทศในอาเซียนพบว่า ประเทศไทยยังมีค่าเฉลี่ยคะแนนที่น้อยกว่าหลายประเทศ เช่น สิงคโปร์ (88.82) บรูไน (74.57) และมาเลเซีย (63.81) เป็นต้น อีกทั้งหากพิจารณาอันดับความสามารถในการแข่งขันของการจัดอันดับจากสถาบัน International Institute for Management Development หรือ IMD จาก 64 ประเทศทั่วโลกในปี 2564 พบว่า ปัจจัยด้านประสิทธิภาพของภาครัฐของประเทศไทยปรับตัวดีขึ้นจากอันดับที่ 23 ในปี 2563 เป็นอันดับที่ 20 ซึ่งเป็นการปรับตัวที่ดีขึ้นมากที่สุดในรอบ 10 ปี โดยเป็นผลจากปัจจัยย่อยเรื่องความโปร่งใสภาครัฐ การแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่อง การปรับปรุงการดำเนินงานภาครัฐให้สามารถอำนวยความสะดวกให้ภาคธุรกิจได้มากขึ้น และการควบคุมระดับหนี้สาธารณะให้คงอยู่ภายใต้กรอบความยั่งยืนทางการคลังของประเทศ ส่งผลให้ประเทศไทยมีเสรีภาพและวินัยทางการคลัง หรือหากพิจารณาจากดัชนีเสรีภาพทางเศรษฐกิจ (Index of Economic Freedom) ในปี 2564 ประเทศไทยอยู่ในกลุ่มที่ระบบเศรษฐกิจมีเสรีภาพปานกลาง (Moderately Free) ในลำดับที่ 42 มีค่าคะแนนอยู่ที่ 69.7 เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า 0.3 คะแนน ขณะที่ประเทศอาเซียนอย่าง สิงคโปร์อยู่ในอันดับที่ 1 มีค่าคะแนนอยู่ที่ 89.7 มาเลเซียอยู่ในลำดับที่ 22 มีค่าคะแนนอยู่ที่ 74.4 อินโดนีเซียอยู่ในลำดับที่ 56 มีค่าคะแนนอยู่ที่ 66.9 บรูไน อยู่ในลำดับที่ 57 มีค่าคะแนนอยู่ที่ 66.6 ฟิลิปปินส์ อยู่ใน

ดัชนีเสรีภาพทางเศรษฐกิจ (Index of Economic Freedom)

ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินการ ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

ลำดับที่ 64.1 และเวียดนาม อยู่ในลำดับที่ 61.7 ซึ่งมีปัจจัยในการจัดอันดับโดยแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม คือ (1) หลักนิติธรรม ประกอบด้วย ทรัพย์สินทางปัญญา ประสิทธิภาพของระบบตุลาการความซื่อสัตย์ของรัฐบาล (2) ขนาดของรัฐบาล ประกอบด้วย การใช้จ่ายของรัฐบาล ภาระภาษี สถานการณ์คลัง และ (3) ประสิทธิภาพของกฎระเบียบ ประกอบด้วย เสรีภาพในการประกอบธุรกิจ เสรีภาพด้านแรงงานและด้านการเงิน และ (4) การเปิดตลาด ประกอบด้วย เสรีภาพในการค้าการลงทุนและการเงิน

ที่มา: ดัชนีเสรีภาพทางเศรษฐกิจ (Index of Economic Freedom) โดย Heritage Foundation

ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินการ ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

การประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ จำแนกเป็นรายยุทธศาสตร์ชาติ

1. ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

“ประเทศมีสถานะแวดล้อมที่มั่นคงและปลอดภัยในทุกระดับและทุกมิติ ประชาชนไทยมีความสุข
เป็นพันธมิตรทุกประเทศทั่วโลก”

ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง มีวัตถุประสงค์เพื่อบริหารจัดการสถานะแวดล้อมของประเทศ
ให้มีความมั่นคง ปลอดภัย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคาม
และภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ โดยมี 5 เป้าหมายการพัฒนา ประกอบด้วย (1) ประชาชนอยู่ดี กินดีและ
มีความสุข (2) บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ (3) กองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง ภาครัฐ
ภาคเอกชน และภาคประชาชน มีความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง (4) ประเทศไทย
มีบทบาทด้านความมั่นคงเป็นที่ชื่นชมและได้รับการยอมรับโดยประชาคมระหว่างประเทศ และ
(5) การบริหารจัดการความมั่นคงมีผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

ประชาชนไทยมีระดับความอยู่ดีและมีความสุขลดลง จากปี 2563 เล็กน้อย

ความก้าวหน้า

- ความอยู่ดีมีความสุขของประชากรมีค่าคะแนนลดลงอยู่ที่ 5.985 จากปี 2563
- ความขัดแย้งภายในประเทศที่ยังคงมีการก่อตัวความไม่พอใจและความขัดแย้งทางการเมือง
- ศักยภาพและความพร้อมทางด้านการทหารของประเทศเพิ่มมากขึ้น

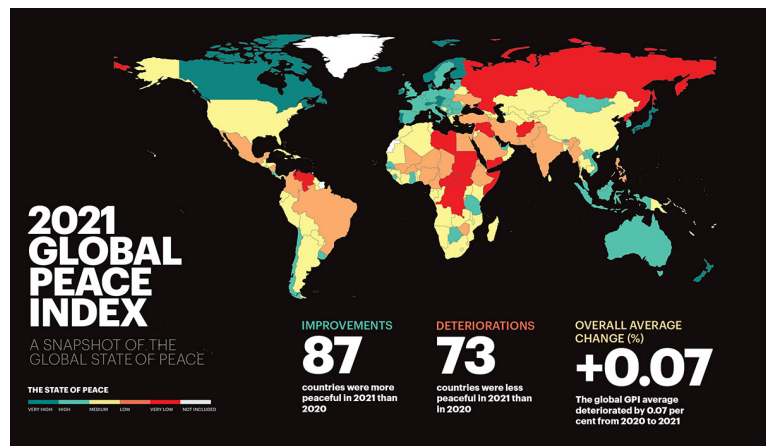
ภาพรวมผลการพัฒนาของปี 2564 ประชาชนไทยมีระดับความอยู่ดีและมีความสุขลดลงจากปี 2563 เล็กน้อย ความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับของประเทศ จัดอยู่ในกลุ่มประเทศที่มีสันติภาพปานกลางความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง สะท้อนจากปัจจัยการขยายอิทธิพลทางการทหารดีขึ้น ซึ่งดีกว่าในหลายประเทศทั่วโลก ขณะที่การลดความขัดแย้งภายในประเทศดีขึ้นกว่าปี 2563 อย่างไรก็ตาม ยังจำเป็นต้องเร่งให้ความสำคัญกับการดำเนินการต่าง ๆ โดยเฉพาะการทำให้ประเทศไทยมีความเอื้ออาทรระหว่างคนในสังคม การลดความขัดแย้งในสังคม และการแก้ไขปัญหาทุจริตของภาครัฐ ซึ่งจะช่วยให้สามารถช่วยเพิ่มความอยู่ดีมีสุขของประชาชนไทย และความมั่นคงในมิติอื่น ๆ อย่างยั่งยืนต่อไป

ผลการพัฒนาตามเป้าหมาย ในส่วนของความอยู่ดีมีความสุขของประชากร พิจารณาจากรายงาน World Happiness Report 2021 ที่จัดทำโดย Sustainable Development Solutions Network (UNSDSN) ภายใต้องค์การสหประชาชาติ (UN) โดยในปี 2564 พบว่า ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 54 (จากทั้งหมด 149 ประเทศ) เท่ากับปีก่อนหน้า แต่มีค่าคะแนนลดลงอยู่ที่ 5.985 เมื่อเทียบกับปี 2563 ที่มีค่าคะแนนอยู่ที่ 5.999 หรือมีอันดับที่ 54 (จากทั้งหมด 153 ประเทศ) และหากพิจารณาเปรียบเทียบกับประเทศในภูมิภาค

ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินการ ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

อาเซียน พบว่า ประเทศไทยยังอยู่ในอันดับที่ 2 รองจากสิงคโปร์ (อันดับที่ 32) ที่อันดับลดลงเล็กน้อยจากปีก่อนหน้าจากอันดับที่ 31 เป็นอันดับที่ 32 ในปี 2564

สำหรับในส่วนของ **ความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ** พิจารณาจากรายงานดัชนีสันติภาพโลก (Global Peace Index : GPI) จัดทำโดย Institute For Economics and Peace (IEP) ซึ่งวัดจากปัจจัยที่ส่งผลต่อความสงบสุขของประเทศต่าง ๆ ประกอบด้วยปัจจัยหลัก 3 ประการ ได้แก่ (1) ปัจจัยความปลอดภัยและความมั่นคงในสังคม พิจารณาจากจำนวนอาชญากรรม จำนวนผู้พลัดถิ่นฐานต่อประชากร จำนวนนักโทษต่อประชากร จำนวนเจ้าหน้าที่ของรัฐด้านความมั่นคงหรือตำรวจต่อประชากร (2) ปัจจัยความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในและระหว่างประเทศ พิจารณาจากจำนวนครั้ง ระยะเวลาความรุนแรงและผู้ที่ได้รับผลกระทบ และ (3) ปัจจัยการขยายอิทธิพลทางทหาร พิจารณาจากงบประมาณทางทหารต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ จำนวนบุคลากรติดอาวุธต่อประชากร จำนวนการนำเข้าหรือส่งออกอาวุธศักยภาพอาวุธหลัก ซึ่งในปี 2564 พบว่า ประเทศไทยอยู่ในอันดับ 113 จากทั้งหมด 163 ประเทศ มีค่าคะแนน 2.205 ดีขึ้นจากปี 2563 ที่อยู่ในอันดับ 114 มีค่าคะแนนที่ 2.245 จัดอยู่ในกลุ่มประเทศที่มีสันติภาพปานกลาง และอยู่ในอันดับที่ 6 ของกลุ่มประเทศอาเซียน รองจากสิงคโปร์ (อันดับ 11) มาเลเซีย (อันดับ 23) อินโดนีเซีย (อันดับ 42) ลาว (อันดับ 45) เวียดนาม (อันดับ 50) และกัมพูชา (อันดับ 78) ทั้งนี้ ความสงบสุขซึ่งสะท้อนจากความมั่นคงของประเทศในมิติต่าง ๆ ของประเทศไทยยังคงอยู่ในเปอร์เซ็นต์ที่ 30 หรือต่ำกว่าประเทศส่วนใหญ่ของโลก ซึ่งในปี 2564 ที่ผ่านมามีหลายประเทศทั่วโลกมีค่าคะแนนความสงบสุขที่สะท้อนไปยังความมั่นคงดีขึ้น หากพิจารณาปัจจัยความขัดแย้งภายในและระหว่างประเทศที่ยังดำรงอยู่ ซึ่งสะท้อนไปยังความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในประเทศที่ยังคงมีการก่อตัวความไม่พอใจและความขัดแย้งทางการเมืองที่เกิดขึ้น พบว่า ปี 2564 ประเทศไทยได้คะแนน 1.916 หรือเป็นอันดับที่ 117 จาก 163 ประเทศ ดีขึ้นกว่าปีก่อนหน้าที่มีคะแนนอยู่ที่ 1.945 อยู่ในอันดับที่ 120 และเมื่อพิจารณาถึงปัจจัยความปลอดภัยและความมั่นคงในสังคม ปี 2564 ประเทศไทยได้คะแนนที่ 2.820 หรืออันดับที่ 119 จาก 163 ประเทศ ปรับตัวดีขึ้นจากปี 2563 ที่มีค่าคะแนนที่ 2.905 หรืออยู่ในอันดับ 123 นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาเฉพาะปัจจัยการขยายอิทธิพลทางทหาร พบว่า ปี 2564 ประเทศไทยได้คะแนน 1.562 หรือเป็นอันดับที่ 29 จาก 163 ประเทศ มีค่าคะแนนที่เพิ่มขึ้นจากปี 2563 ซึ่งอยู่ในเปอร์เซ็นต์ที่ 82 หรือดีกว่าประเทศส่วนใหญ่ของโลก สะท้อนให้เห็นถึงศักยภาพและความพร้อมทางด้านการทหารของประเทศ

ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินการ ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

2. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

“ทุกภาคการผลิตสร้างมูลค่า ประชาชนอยู่ดีกินดี มีโครงสร้างพื้นฐานมาตรฐานสากล พัฒนาคนรุ่นใหม่ ให้เป็นผู้ประกอบการ”

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ บนพื้นฐานแนวคิด 3 ประการ ได้แก่ “ต่อยอดอดีต” “ปรับปรุงปัจจุบัน” และ “สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต” โดยมี 2 เป้าหมายการพัฒนา ประกอบด้วย (1) ประเทศไทยเป็นประเทศพัฒนาแล้ว เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน และ (2) ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น

ความสามารถในการแข่งขันของประเทศ **เพิ่มขึ้น** จากปี 2563

ความก้าวหน้า

- โครงสร้างทางเศรษฐกิจมีความหลากหลายมากขึ้นและมีการส่งเสริมการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้
- อันดับความสามารถในการแข่งขันค่อนข้างคงที่แต่ก็มีความผันผวนจากผลกระทบจากปัจจัยภายนอกหรือสถานการณ์ภายในประเทศ อาทิ โรคโควิด - 19

ภาพรวมผลการพัฒนาของปี 2564 ความสามารถในการแข่งขันของประเทศดีขึ้นเมื่อเทียบกับปี 2563 จากปัจจัยด้านประสิทธิภาพภาครัฐ ด้านประสิทธิภาพภาคเอกชน และด้านโครงสร้างพื้นฐานที่ปรับตัวดีขึ้น แม้ว่าในปี 2563 ภาวะเศรษฐกิจจะหดตัวลง ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 แต่การกระจายรายได้ของการพัฒนาเศรษฐกิจในภูมิภาคปรับตัวดีขึ้นเล็กน้อย และการลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนาที่มีแนวโน้มสูงขึ้น โดยส่วนใหญ่ยังเป็นการลงทุนของภาคเอกชนเป็นหลักซึ่งสะท้อนถึงความสำคัญของการวิจัยและพัฒนาในด้านต่าง ๆ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยยังมีความท้าทายในการปรับตัวเพื่อรับมือกับสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ทั้งในเชิงโครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สร้างความหลากหลาย สร้างความเข้มแข็งให้กับภาคเศรษฐกิจเดิม โดยส่งเสริมการนำเทคโนโลยี และนวัตกรรมมาใช้ รวมทั้งการส่งเสริมภาคเศรษฐกิจสมัยใหม่ที่มีมูลค่าสูง

ในส่วนของรายได้ประชาชาติ (Gross National Income : GNI) ลดลงจาก 16,275,574 ล้านบาท ในปี 2562 เป็น 15,250,502 ล้านบาท ในปี 2563 หรือมีการหดตัวไปติดลบที่ร้อยละ 6.30 จากปีก่อน (ปี 2562 มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 4.49) ขณะที่ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP at CVM) หดตัวไปในทิศทางเดียวกัน โดยมีอัตราการขยายติดลบร้อยละ 6.20 ในปี 2563 ซึ่งเป็นการหดตัวของ GDP ภาคบริการและอื่น ๆ ร้อยละ -6.69

การเติบโตทางเศรษฐกิจ

	2560	2561	2562	2563
อัตราการขยายตัว (%) ณ มูลค่า CVM				
- ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP at CVM)	4.18	4.22	2.15	-6.20
- ภาคเกษตรกรรม	4.82	6.10	-0.86	-3.46
- ภาคเกษตรกรรม	2.90	3.46	-0.83	-5.56
- ภาคบริการและอื่น ๆ	5.23	4.68	3.80	-6.69
รายได้ประชาชาติ (GNI) (ล้านบาท)	14,794,813	15,575,601	16,275,574	15,250,502

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินการ ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

ภาคอุตสาหกรรม ร้อยละ -5.56 และภาคเกษตรกรรมหดตัวน้อยที่สุดร้อยละ -3.46 สำหรับในปี 2564 เศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้น โดยมีอัตราการขยายตัวดีดลบลดลงอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ไตรมาสที่ 3 ของปี 2563 และมีแนวโน้มฟื้นตัวในไตรมาสที่สองของปี 2564 โดยภาคอุตสาหกรรมมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 14.2 (%yoy) ซึ่งสศช.คาดว่าอัตราการเติบโตของ GDP เฉลี่ยในปี 2564 จะเติบโตเท่ากับร้อยละ 1.2

ขณะที่การกระจายรายได้ของการพัฒนาเศรษฐกิจในภูมิภาคปรับตัวดีขึ้นเล็กน้อย โดยพิจารณาจากผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัดต่อหัว (GRP/GPP per Capita) พบว่าในปี 2562 ภาคตะวันออกยังคงมีค่าเฉลี่ยของผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัวสูงสุดเมื่อเทียบกับภาคอื่น ๆ โดยมีมูลค่าเท่ากับ 502,471 บาท/คน/ปี ซึ่งมีค่าใกล้เคียงกับปี 2561

ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติต่อหัวของประชากร

	GRP per Capita (บาท/คน/ปี)			อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)		
	2560	2561	2562	2560	2561	2562
ตะวันออกเฉียงเหนือ	80,976	84,434	86,171	5.11	4.27	2.06
เหนือ	104,451	110,656	114,287	4.61	5.94	3.28
ใต้	144,551	147,600	153,659	3.74	2.11	4.11
ตะวันออก	479,960	502,492	502,471	7.28	4.69	0.00
ตะวันตก	150,365	160,253	163,129	4.76	6.58	1.79
กลาง	264,183	271,731	271,360	2.34	2.86	-0.14
กทม. และปริมณฑล	436,667	458,549	474,004	3.91	5.01	3.37

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

รองลงมาเป็นกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ภาคกลาง ภาคตะวันตก ภาคใต้ ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามลำดับ นอกจากนี้จังหวัดที่มีผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัวสูงส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ภาคตะวันออก ได้แก่ ระยอง มีผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว เท่ากับ 988,748 บาท/คน/ปี หดตัวร้อยละ -5.28 จากปี 2562 รองลงมาเป็น กรุงเทพมหานคร ชลบุรี ปราจีนบุรี และฉะเชิงเทรา นอกจากนี้ จังหวัดที่มีผลิตภัณฑ์ต่อหัวต่ำที่สุดคือ นราธิวาส ซึ่งมีผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัวเพียง 58,370 บาท/คน/ปี หดตัวร้อยละ -2.00 จากปี 2562

เมื่อพิจารณาจากแหล่งที่มาของการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ (Source of Growth) ที่สะท้อนจากผลิภาพการผลิตของประเทศไทยในปี 2563 พบว่า ภาวะเศรษฐกิจหรือ GDP ที่หดตัวร้อยละ -6.20 เทียบกับที่ขยายตัวร้อยละ 2.15

ผลิภาพการผลิตและผลิภาพแรงงานไทย

	2560	2561	2562	2563
ผลิภาพการผลิตรวม	2.91	1.80	1.67	-5.53
- ภาคเกษตรกรรม	2.76	2.90	-0.95	-2.45
- ภาคเกษตรกรรม	0.72	-0.47	0.63	-5.03
- ภาคเกษตรกรรม	4.32	3.19	2.31	-6.20
ผลิภาพแรงงาน (บาท/คน/ปี)	273,594	281,893	290,643	272,467
อัตราการขยายตัวของผลิภาพแรงงาน (%)	4.72	3.03	3.10	-6.25

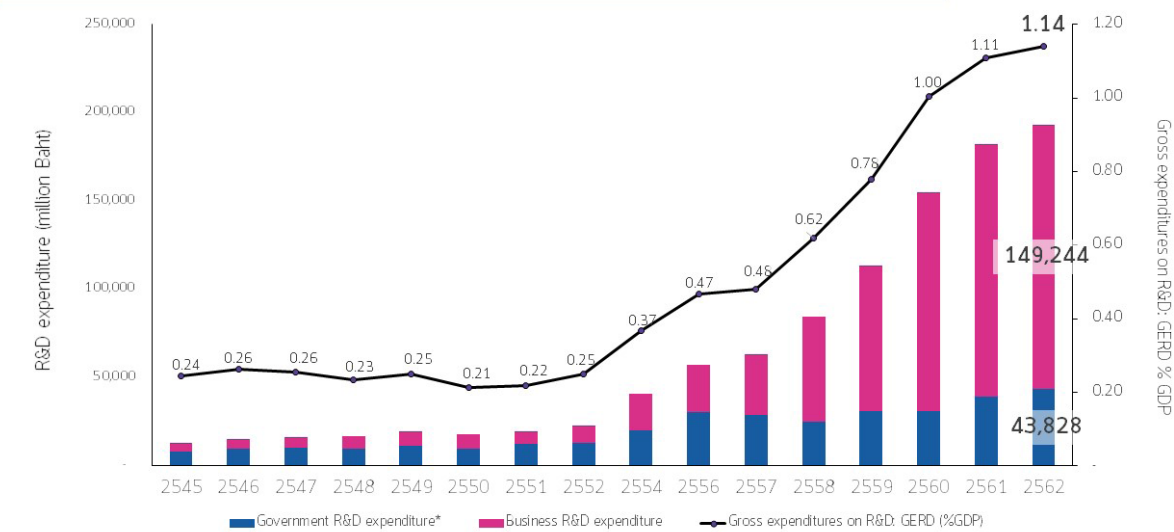
ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

แรงงานขยายตัวร้อยละ 0.06 ซึ่งการลดลงของ TFP ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ทำให้เกิดมาตรการควบคุมการแพร่ระบาด ส่งผลให้การใช้ปัจจัยทุนไม่เต็มประสิทธิภาพ หากพิจารณาจากผลิภาพการผลิต พบว่า ในปี 2563 ผลิภาพการผลิตของภาคบริการและอื่น ๆ หดตัวลงร้อยละ -6.20 ผลิภาพการผลิตของภาคอุตสาหกรรมหดตัวลดลงร้อยละ -5.03 และผลิภาพการผลิตของภาคเกษตรกรรมหดตัว ร้อยละ 2.45 อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาถึงผลิภาพแรงงานซึ่งถือเป็นศักยภาพของกำลังการผลิตที่สำคัญของประเทศพบว่า ในปี 2563 มีผลิภาพแรงงาน 272,467 บาท/คน/ปี ลดลงจากปี 2562 ร้อยละ -6.25 อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ที่ส่งผลต่อการจ้างงาน

ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินการ ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

ในด้านการลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนา ในช่วงที่ผ่านมา ประเทศไทยมีการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนา (Research and Development หรือ R&D) เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2562 มีมูลค่าการลงทุนรวมทั้งสิ้น 193,072 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 1.14 ของ GDP เติบโตขึ้นร้อยละ 5.9 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า โดยแบ่งเป็นการลงทุนของภาคเอกชน 149,244 ล้านบาท และการลงทุนของภาครัฐ 43,828 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนภาคเอกชนต่อภาครัฐอยู่ที่ร้อยละ 77 และร้อยละ 23 ตามลำดับ ซึ่งการลงทุนของภาคเอกชนจะเกิดผลกับเศรษฐกิจเป็นหลัก ส่วนภาครัฐจะเน้นไปที่การลงทุนการวิจัยขั้นแนวหน้า (Frontier Research) ในปีที่ผ่านมาเน้นการศึกษาวิจัยใน 4 เรื่องหลัก คือ (1) Quantum Technology (2) Space Science and Technology (3) High Energy Physics และ (4) Molecular Biology นอกจากนี้ ภาครัฐยังได้ลงทุนกับการวิจัยขั้นพื้นฐาน รวมถึงการพัฒนาบุคลากรวิจัยด้วย อย่างไรก็ตาม สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ส่งผลกระทบต่อตัวเลขการลงทุนวิจัย และพัฒนาของประเทศอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ หากไม่มีการออกมาตรการมารองรับตัวเลขการลงทุนที่จะไปถึงเป้าหมายร้อยละ 2 ต่อ GDP คงเป็นไปได้ยากทั้งนี้ ในปัจจุบันองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเป็นปัจจัยที่จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการแข่งขันในเวทีโลก การลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาจะเป็นการลงทุนที่สร้างโอกาสให้กับประเทศในระยะยาวได้

การลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาของประเทศไทย ปี 2545 - 2562

*หมายเหตุ : Government R&D expenditure = government, academic, non-profit organization and state enterprise

ที่มา: ปี 2556 - 2561 ข้อมูลการลงทุนในภาคเอกชนวัดกันโดย สอวช. ข้อมูลการลงทุนภาครัฐวัดกันโดย วช.
ปี 2562 ข้อมูลการลงทุนวัดกันโดย วช.

% Growth GDP 2561-62 = 3.2%

% Total R&D Growth 2561-62 = 5%

% Business R&D 2561- 62 = 4.4%

ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินการ ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

ในด้านความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยประเมินได้จากผลการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขัน ของสถาบันการจัดการนานาชาติ (International Institute for Management Development : IMD) และสภาเศรษฐกิจโลก (World Economic Forum : WEF) พบว่า ผลการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขัน ของ IMD ในปี 2564 ประเทศไทยมีอันดับความสามารถในการแข่งขันในภาพรวม อยู่ในอันดับที่ 28 จาก 64 ประเทศ มีอันดับดีขึ้น 1 อันดับ จากปี 2563 (ปี 2563 อยู่ในอันดับที่ 29) โดยมีผลคะแนนสุทธิลดลงจาก 75.39 มาอยู่ที่ 72.52 แต่สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของ 64 ประเทศ ที่ลดลงจาก 71.82 ในปี 2563 มาอยู่ที่ 63.99 เนื่องจากการเลื่อนอันดับดีขึ้นของ 3 ปัจจัยได้แก่ ด้านประสิทธิภาพของภาครัฐ (Government Efficiency) ดีขึ้น 3 อันดับ จากอันดับที่ 23 มาอยู่ที่อันดับที่ 20 ด้านประสิทธิภาพของธุรกิจ (Business Efficiency) ดีขึ้น 2 อันดับ จากอันดับที่ 23 มาอยู่ที่อันดับที่ 21 และด้านโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) ดีขึ้น 1 อันดับ จากอันดับที่ 44 มาอยู่ที่อันดับที่ 43 ขณะที่ปัจจัยด้านสมรรถนะทางเศรษฐกิจ (Economic Performance) มีอันดับลดลง 7 จากอันดับที่ 14 เพิ่มขึ้นเป็นอันดับที่ 21 ทั้งนี้ แนวโน้มผลการจัดอันดับของประเทศไทยในช่วงที่ผ่านมา มีอันดับความสามารถในการแข่งขันค่อนข้างคงที่แต่ยังคงมีความผันผวนจากผลกระทบจากปัจจัยภายนอก หรือสถานการณ์ภายในประเทศดังเช่นที่เกิดขึ้นในปี 2563 ที่ได้รับกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ถึงแม้ว่าสถานการณ์จะกลับมาดีขึ้นในปี 2564 สะท้อนให้เห็นว่าประเทศไทยยังมีความท้าทายในการปรับตัวเพื่อรับมือกับสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ทั้งในเชิงโครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สร้างความหลากหลาย การสร้างความเข้มแข็งให้กับภาคเศรษฐกิจเดิม โดยส่งเสริมการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาปรับใช้ รวมทั้ง การส่งเสริมภาคเศรษฐกิจสมัยใหม่ที่มีมูลค่าสูงและสอดคล้องกับความต้องการของโลกอนาคต และการสร้างพื้นฐานที่มั่นคงเพื่อรับมือกับภาวะวิกฤติได้ นอกจากนี้ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยปรับระบบการศึกษาให้มีความก้าวหน้า มีความยืดหยุ่น โดยให้ทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วม เพื่อสร้างคนที่สามารถเรียนรู้ตลอดชีวิตและสามารถปรับตัวตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างรวดเร็ว

ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินการ ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

3. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

“คนไทยมีการพัฒนาการสมวัย ใฝ่เรียนรู้ มีคุณธรรม พร้อมดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21”

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพในทุกมิติ มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยมี 2 เป้าหมายการพัฒนา ประกอบด้วย (1) คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21 และ (2) สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต

คนไทยมีคุณภาพชีวิต สุขภาวะ และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น **เพิ่มขึ้น** จากปี 2563

ยุทธศาสตร์ชาติด้าน
การพัฒนา
และเสริมสร้างศักยภาพ
ทรัพยากรมนุษย์

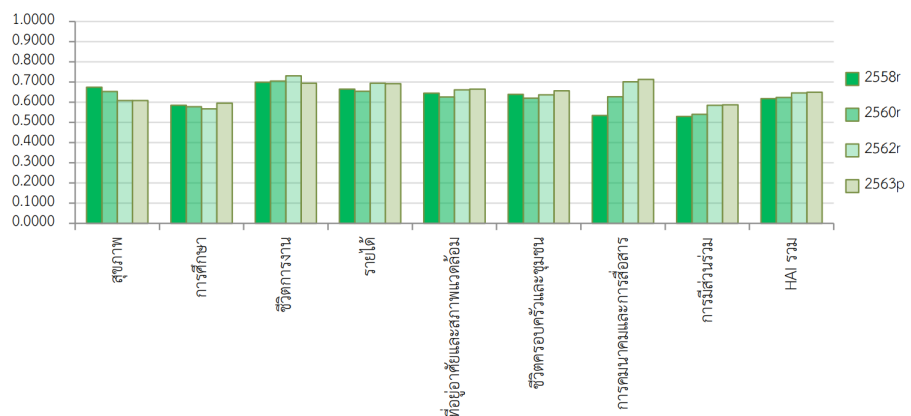
ความก้าวหน้า

- ดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index : HAI) ที่ **ครอบคลุม** ในหลายมิติมีดัชนีที่เพิ่มขึ้น
- ครอบคลุมและสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงใน **การดำเนินชีวิตที่ดีขึ้น**

ภาพรวมผลการพัฒนาของปี 2564 คนไทยมีคุณภาพชีวิต สุขภาวะ และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยความก้าวหน้าของคน มีความก้าวหน้าในภาพรวมปรับตัวดีขึ้น โดยเฉพาะความก้าวหน้าในการพัฒนาคน ด้านการศึกษา ด้านชีวิตครอบครัวและชุมชน ด้านคมนาคมและการสื่อสาร ด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม และด้านการมีส่วนร่วม อย่างไรก็ตาม ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต พบว่า ยังมีความแตกต่างของคุณภาพการศึกษาที่สะท้อนจากค่าคะแนน PISA และค่าคะแนน O-NET ระหว่างกลุ่มโรงเรียนในแต่ละสังกัดและในบริบทพื้นที่ ส่วนในด้านครอบครัวและสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงในการดำเนินชีวิตที่ดีขึ้น ส่งผลให้สมาชิกในครอบครัวอยู่ร่วมกันอย่างอบอุ่น สงบสุขผู้สูงอายุไม่อยู่เพียงลำพัง มีสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย รวมทั้ง การลดลงของครัวเรือนเดี่ยว อย่างไรก็ตาม ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำนาย และต้องเร่งสร้างความเข้มแข็งให้ครอบครัวไทย โดยมุ่งเน้นการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวที่อาจจะได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านอื่น ๆ อันเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันให้ สามารถพึ่งพาตนเองได้ภายใต้บริบทที่เปลี่ยนแปลงไป

ผลการพัฒนาตามเป้าหมาย ในส่วนของการพัฒนาคุณภาพชีวิต สุขภาวะ และความเป็นอยู่ที่ดีของคนไทย

สะท้อนได้จากดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index : HAI) ที่ประยุกต์และพัฒนามาจากดัชนีการพัฒนามนุษย์ (Human Development Index : HDI) เพื่อติดตาม

ที่มา: ประมวลผลและรวบรวมโดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินการ ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

สถานการณ์การพัฒนามนุษย์ในประเทศไทยให้มีความครอบคลุมมากกว่าดัชนีการพัฒนามนุษย์ มีดัชนีย่อยทั้งหมด 8 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านสุขภาพ (2) ด้านการศึกษา (3) ด้านชีวิตการงาน (4) ด้านรายได้ (5) ด้านที่อยู่อาศัยและชุมชนสภาพแวดล้อม (6) ด้านชีวิตครอบครัวและชุมชน (7) ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร (8) ด้านการมีส่วนร่วม และจากรายงานความก้าวหน้าของคณบดี พบว่า ในปี 2563 ประเทศไทยมีค่าดัชนีความก้าวหน้าของคณบดี อยู่ที่ 0.6501 ดีขึ้นจากปี 2562 ที่มีค่าอยู่ที่ 0.6457 และเมื่อเทียบกับดัชนีความก้าวหน้าการพัฒนามนุษย์ในระดับภูมิภาค โดยภาคกลางมีความก้าวหน้าการพัฒนามนุษย์มากที่สุดมีค่าดัชนีอยู่ที่ 0.6691 ซึ่งเป็นการพัฒนามนุษย์ในด้านสุขภาพ และด้านการคมนาคมและการสื่อสาร นอกจากนี้ ดัชนีความก้าวหน้าการพัฒนามนุษย์ในระดับจังหวัด ส่วนใหญ่มีความก้าวหน้าการพัฒนามนุษย์เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อาทิ มหาสารคาม อุบลราชธานี และหนองบัวลำภู

ในส่วนของผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต พิจารณาจากโปรแกรมประเมินสมรรถนะนักเรียนมาตรฐานสากล (Programme for International Student Assessment หรือ PISA) ของประเทศไทย โดยในปี 2563 ยังไม่มีการทดสอบ PISA ซึ่งยังคงใช้ผลคะแนน PISA ของปี 2561 ที่มีภาพรวมคะแนนลดลง ในขณะที่เดียวกันอัตราความแตกต่างของคะแนน PISA ในแต่ละกลุ่มโรงเรียนจากกลุ่มโรงเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดและคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด พบว่า มีความแตกต่างกันมากขึ้น ประกอบกับเมื่อพิจารณาจากการทดสอบ O-NET ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในปี 2563 มีคะแนนเฉลี่ยในทุกวิชาอยู่ที่ 36.01 คะแนน ลดลงจากปี 2562 ที่มีคะแนนเฉลี่ยในทุกวิชา อยู่ที่ 36.30 คะแนน

ในส่วนของการพัฒนาสังคมและครอบครัวไทย ประเมินจากดัชนีย่อยด้านชีวิตครอบครัวและชุมชน ที่เป็นปัจจัยพื้นฐานของดัชนีความก้าวหน้าของคณบดี พบว่า ในปี 2563 ครอบครัวและสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงในการดำเนินชีวิตที่ดีขึ้น ส่งผลให้สมาชิกในครอบครัวอยู่ร่วมกันอย่างอบอุ่น สงบสุข ผู้สูงอายุไม่อยู่เพียงลำพัง มีสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย รวมทั้งการลดลงของครัวเรือนเดี่ยว โดยมีดัชนีเท่ากับ 0.6571 คะแนน เพิ่มขึ้น จากปี 2562 ที่ 0.6371 คะแนน ซึ่งเป็นผลมาจากการแจ้งความคดีชีวิตร่างกายเพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ ผู้สูงอายุที่อยู่ลำพังคนเดียว เด็กและเยาวชนที่เข้าสู่สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนเดี่ยว มีการปรับตัวลดลง ส่งผลให้ประชากรไทยมีชีวิตครอบครัวที่สมบูรณ์และอยู่ในชุมชนที่มีความเข้มแข็ง

ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินการ ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

4. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

“สังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาคในทุกมิติ ทุกภาคมีส่วนร่วมในการพัฒนา มุ่งหน้ากระจายความเจริญ”

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เพื่อให้เกิดการเติบโตอย่างยั่งยืนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ประกอบไปด้วย 3 เป้าหมาย ได้แก่ (1) สร้างความเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ (2) กระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม เพิ่มโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามาเป็นกำลังของการพัฒนาประเทศในทุกระดับ และ (3) เพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนาการพึ่งตนเองและการจัดการตนเองเพื่อสร้างสังคมคุณภาพ

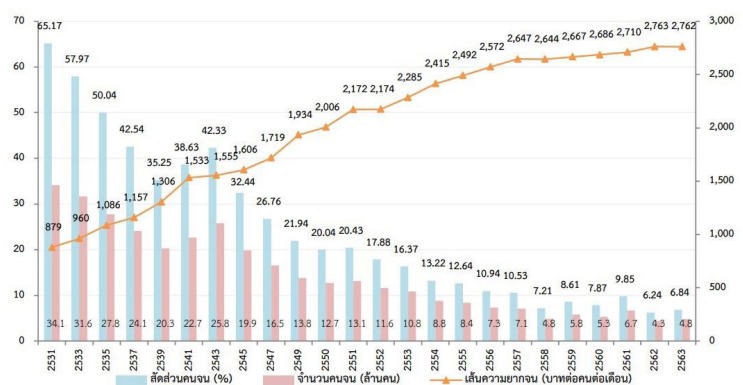
ยุทธศาสตร์ชาติด้าน
การสร้างโอกาส
และความเสมอภาค
ทางสังคม

ภาพรวมปัญหาความเหลื่อมล้ำในหลายมิติ **ลดลง** จากปี 2563

- การเข้าถึงหลักประกันสุขภาพ มีความครอบคลุมประชากรเกือบทั้งประเทศ แต่ยังมี**ความเหลื่อมล้ำด้านคุณภาพบริการระหว่างพื้นที่** โดยเฉพาะพื้นที่ในชนบท
- เยาวชนมีโอกาสหลุดนอกระบบการศึกษาที่เพิ่มขึ้นจาก**ปัญหาทางเศรษฐกิจ**

ภาพรวมการพัฒนาของปี 2564 ปัญหาความเหลื่อมล้ำระหว่างกลุ่มประชากร มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นครัวเรือนยากจนเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะครัวเรือนเปราะบาง ความสามารถในการหารายได้ลดลงจากการลดชั่วโมงการทำงานของแรงงานอย่างต่อเนื่อง และกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ลดลงมาอยู่ในระดับต่ำกว่าช่วงก่อนมีการบริโภคของประชากรในช่วงสถานการณ์การระบาดของเชื้อโควิด-19 รวมทั้งต้นทุนด้านรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคของประชากรสูงขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มที่มีสถานะทางเศรษฐกิจต่ำมีรายจ่ายด้านการอุปโภคบริโภคลดลง ถึงแม้การเข้าถึงโอกาสด้านการศึกษา การเข้าถึงหลักประกันสุขภาพ และการเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐานจะมีแนวโน้มดีขึ้น แต่ยังมีปัญหาเรื่องความแตกต่างของคุณภาพในการเข้าถึงระหว่างกลุ่มที่มีฐานะดีและฐานะด้อยกว่า รวมทั้งบริบทของพื้นที่ ซึ่งเป็นประเด็นท้าทายที่ประเทศไทยจะต้องให้ความสำคัญกับการสร้างความเป็นธรรมและความเหลื่อมล้ำระหว่างกลุ่มประชากรและพื้นที่ให้เกิดความเท่าเทียมกัน

เส้นความยากจน สัดส่วนคนจน และจำนวนคนจน ปี2531-2563

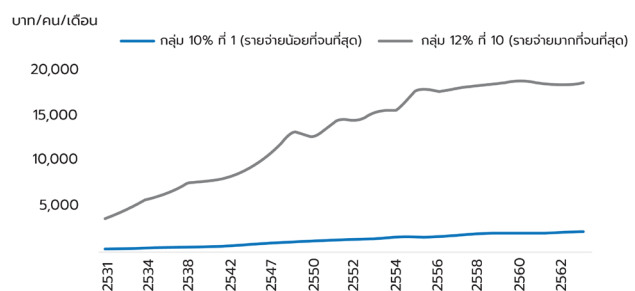
ที่มา: ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดยกองพัฒนาข้อมูลและตัวชี้วัดสังคม สศช

ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินการ ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

ผลการพัฒนาตามเป้าหมาย สะท้อนได้จาก **เส้นความยากจน** ที่เพิ่มขึ้นในปี 2563 อยู่ที่ร้อยละ 6.84 ในปี 2562 อยู่ที่ร้อยละ 6.24 หรือคิดเป็นจำนวน 4.8 ล้านคนเพิ่มจาก 4.3 ล้านคนในปี 2562 ซึ่งเป็นผลมาจากการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและการจ้างงาน แม้ว่าจำนวนคนจนจะเพิ่มขึ้นไม่มากเมื่อเปรียบเทียบกับความรุนแรงของสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 แต่เมื่อพิจารณาสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พบว่า **ภาพรวมครัวเรือนทั้งประเทศมีความเปราะบางเพิ่มขึ้น** โดยในปี 2563 ครัวเรือนมีความสามารถในการหารายได้ลดลง ซึ่งสะท้อนได้จากชั่วโมงการทำงานที่ปรับลดลงอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปี และกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ลดลงมาอยู่ในระดับต่ำกว่าช่วงก่อนมีการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 **หนี้สินครัวเรือนปรับตัวสูงขึ้น** และ**เงินออมในกลุ่มผู้มีรายได้น้อยมีแนวโน้มลดลง**เมื่อพิจารณาจากระดับครัวเรือน พบว่า ในปี 2563 มีจำนวนครัวเรือนยากจนทั้งสิ้น 1.4 ล้านครัวเรือน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 5.51 ของครัวเรือนทั้งหมด เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี 2562 ที่มีจำนวนครัวเรือนยากจนประมาณ 1.31 ล้านครัวเรือน

ขณะที่สถานการณ์ความเหลื่อมล้ำด้านรายจ่ายของกลุ่มประชากรมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น โดยพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคหรือสัมประสิทธิ์จีนิ (Gini Coefficient) ด้านรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคในปี 2563 อยู่ที่ 0.350 ปรับตัวเพิ่มขึ้นจาก 0.348 ในปี 2562 อันเป็นผลมาจากการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ทำให้รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคในกลุ่มประชากร decile 3 - 10 เพิ่มขึ้น เนื่องจากต้นทุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินชีวิตประจำวันสูงขึ้น ขณะที่กลุ่มประชากรที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ (decile 1 - 2) มีรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคลดลงจากการสูญเสียรายได้ และความเปราะบางทางการเงิน

รายจ่ายเฉลี่ยของประชากรจำแนกตามระดับรายจ่าย
(Decile by expenditure) ปี 2531 - 2563

ที่มา: ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดยกองพัฒนาข้อมูลและตัวชี้วัดสังคม สศช

ด้านโอกาสทางการศึกษา ในปี 2563 การเข้าถึงการศึกษาของนักเรียนในภาพรวมมีทิศทางดีขึ้นทุกระดับชั้น ยกเว้นการศึกษาระดับชั้นอนุบาลที่มีอัตราการเข้าเรียนลดลงอยู่ที่ร้อยละ 76.4 ส่วนหนึ่งเป็นผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ทำให้ผู้ปกครองชะลอการนำบุตรหลานเข้าโรงเรียน ขณะที่อัตราการเข้าศึกษาต่อของเด็กที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูงที่สุด (decile 10) สูงกว่าอัตราการเข้าศึกษาต่อของเด็กที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำที่สุด (decile 1) ประมาณ 1.8 เท่า ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและประมาณเกือบ 9 เท่า ในระดับอุดมศึกษา จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 มีแนวโน้มทำให้นักศึกษา โดยเฉพาะในกลุ่มครัวเรือนที่ยากจนมีโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาระดับสูงได้น้อยลง และมีโอกาสหลุดออกนอกระบบการศึกษาที่เพิ่มขึ้นจากปัญหาทางเศรษฐกิจ เช่นเดียวกับการเรียนการสอนในห้องเรียนไม่สามารถทำได้ ต้องเรียนรู้ผ่านแพลตฟอร์มการเรียนรู้อื่น ซึ่งครัวเรือนที่ยากจนต้องแบกรับภาระจากการดำเนินนโยบายการเรียนรู้ผ่านแพลตฟอร์มการเรียนรู้ต่าง ๆ มากกว่ากลุ่มครัวเรือนที่ร่ำรวย นอกจากนี้ ยังมีความเหลื่อมล้ำในด้านคุณภาพการศึกษาระหว่างกลุ่มโรงเรียน ขนาดของโรงเรียน ที่ตั้งและภูมิภาค

ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินการ ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

การเข้าถึงหลักประกันสุขภาพ มีความครอบคลุมประชากรเกือบทั้งประเทศ แต่ยังคงมีความเหลื่อมล้ำด้านคุณภาพบริการระหว่างพื้นที่ จากการกระจุกตัวของบุคลากรแพทย์ ครุภัณฑ์ทางการแพทย์ โดยพบว่าเขตกรุงเทพมหานคร ปริมณฑล และจังหวัดในภูมิภาค มีความพร้อมด้านสาธารณสุข ทั้งบุคลากรและเครื่องมือทางการแพทย์มากกว่าในเขตพื้นที่ห่างไกล ขณะที่สวัสดิการทางสังคม ได้แก่ โครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด โครงการบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ และเบี้ยยังชีพผู้พิการมีความครอบคลุมเพิ่มมากขึ้น

การเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐาน การเข้าถึงบริการไฟฟ้า และน้ำประปามีความครอบคลุมครัวเรือนเกือบทั้งประเทศ โดยการเข้าถึงบริการไฟฟ้าของครัวเรือน พบว่า ครัวเรือนที่ยากจนที่สุดสามารถเข้าถึงไฟฟ้าได้เกือบทุกครัวเรือน ตั้งแต่ปี 2561 – 2563 ครัวเรือนยากจนสามารถเข้าถึงไฟฟ้าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องที่ร้อยละ 99.11 99.24 และ 99.29 ตามลำดับ สะท้อนให้เห็นถึงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการจัดหาพลังงานไฟฟ้าให้เพียงพอต่อความต้องการใช้ภายในประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับการเข้าถึงน้ำประปาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2563 พบว่า ยังมีช่องว่างการเข้าถึงน้ำประปาเมื่อเทียบกับกลุ่มคนรวยที่สุด (decile 10) ที่สามารถเข้าถึงได้ร้อยละ 98.87 ส่วนหนึ่งมาจากครอบครัวยากจนส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในพื้นที่เกษตรกรรม หรือพื้นที่ภูเขาสูง ไม่มีแหล่งน้ำผิวดิน และขาดแหล่งน้ำบาดาล

กลุ่มครัวเรือนตามระดับ รายจ่ายเฉลี่ยต่อคน ของครัวเรือน	ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึงบริการพื้นฐาน (%)					
	ไฟฟ้าภายในบ้าน			น้ำประปาภายในบ้าน		
	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563
10% ที่ 1 จนสุด	99.11	99.24	99.29	88.5	89.31	89.52
10% ที่ 2	99.62	99.75	99.80	91.58	91.87	92.24

ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินการ ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

5. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิต ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

“การผลิตและบริโภคที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม พร้อมสร้างสมดุลให้เกิดการพัฒนาและเติบโตอย่างยั่งยืน”

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีวัตถุประสงค์เพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติและความเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างกันทั้งภายใน และภายนอกประเทศอย่างบูรณาการ ใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งในการกำหนดกลยุทธ์และแผนงาน โดยมี 4 เป้าหมายการพัฒนา ประกอบด้วย (1) อนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ให้คนรุ่นต่อไปได้ใช้อย่างยั่งยืน มีสมดุล (2) พื้นฟูและสร้างฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมใหม่ เพื่อลดผลกระทบทางลบจากการพัฒนาสังคมเศรษฐกิจของประเทศ (3) ใช้ประโยชน์และสร้างการเติบโต บนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมดุลภายใต้ขีดความสามารถของระบบนิเวศ และ (4) ยกระดับกระบวนการตัดสินใจกำหนดอนาคตประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม บนหลักของการมีส่วนร่วม และธรรมาภิบาล

ยุทธศาสตร์ชาติด้าน
การสร้างการเติบโตบน
คุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อ
สิ่งแวดล้อม

การเพื่ออนุรักษ์ พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม **เพิ่มขึ้น จากปี 2563**

ความก้าวหน้า

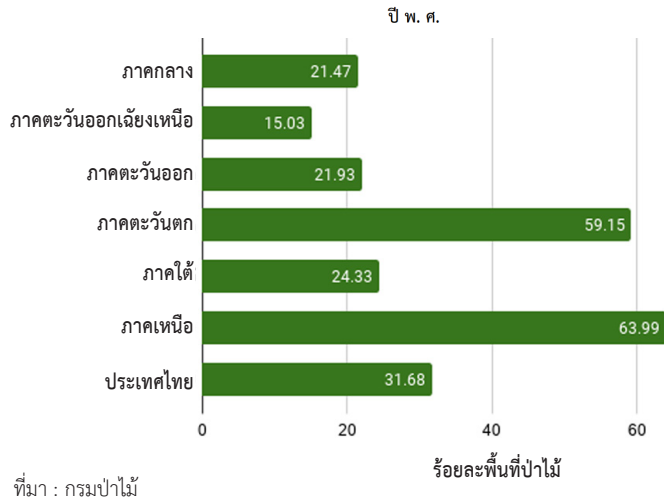
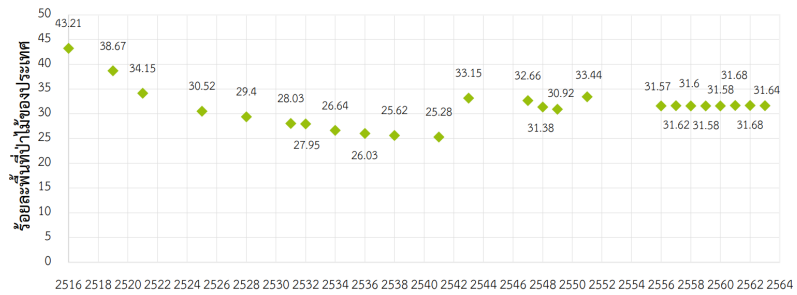
- ข้อมูลปริมาณฝุ่นละอองมีแนวโน้มลดลงในทุกภาคของประเทศการแก้ไขอันเนื่องมาจากปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง
- ปริมาณขยะมูลฝอยลดลงอันเนื่องมาจาก มาตรการปฏิบัติงานที่บ้าน (Work From Home) และขยะมูลฝอยชุมชนได้ถูกคัดแยก ณ ต้นทาง และนำกลับไปใช้ประโยชน์

ภาพรวมผลการพัฒนาของปี 2564 การฟื้นฟูของระบบนิเวศ สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติของประเทศไทยเพิ่มมากขึ้นจากปี 2563 จากกิจกรรมทางเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวลดลง อันเป็นผลมาจากการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ประกอบกับประเทศไทยได้มีการดำเนินการเพื่ออนุรักษ์ พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ผลกระทบทางลบที่เกิดจากการพัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศในหลายประเด็นได้รับการควบคุมและจัดการที่ดีมากขึ้น การฟื้นฟูคุณภาพของแม่น้ำลำคลอง พื้นที่ทางทะเลและชายฝั่ง การใช้พลังงานทดแทน และการบริหารจัดการมลภาวะและขยะของประเทศ เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์และการสร้างสมดุลของทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนต่อไป อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยยังต้องให้ความสำคัญกับการฟื้นฟู และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ รวมถึง ควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่คาดว่าจะเกิดขึ้นหลังจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 คลี่คลายลง ที่จะเกิดผลจากกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และการท่องเที่ยวที่จะฟื้นตัวในอนาคต

ผลการพัฒนาตามเป้าหมาย ในส่วนของพื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พิจารณาจากข้อมูลสัดส่วนพื้นที่สีเขียวของประเทศ ของกรมป่าไม้ พบว่า พื้นที่สีเขียวโดยเฉพาะพื้นที่ป่าธรรมชาติมีการรักษาระดับพื้นที่ป่าไม้โดยไม่เปลี่ยนแปลงจากเดิมมากนัก

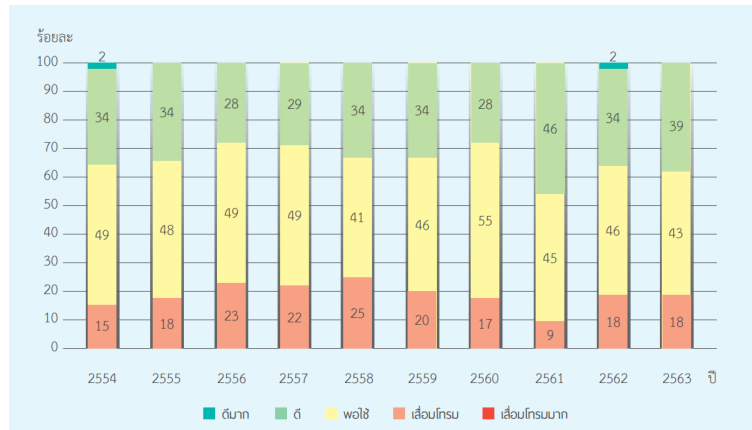
ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินการ ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

โดยในปี 2563 มีพื้นที่ป่าธรรมชาติ 102.35 ล้านไร่ (ร้อยละ 31.64 ของพื้นที่ประเทศ) ลดลงเล็กน้อยจากในปี 2562 ที่มีพื้นที่ป่าธรรมชาติ 102.48 ล้านไร่หรือลดลงจำนวน 130,587.95 ไร่ จากปีก่อนและเมื่อพิจารณาถึงสัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ในแต่ละภูมิภาค พบว่าภาคเหนือมีสัดส่วนพื้นที่มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 63.99 ของพื้นที่ทั้งหมด รองลงมาเป็นภาคตะวันตกคิดเป็นร้อยละ 59.15 ของพื้นที่ทั้งหมด ส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นภาคที่มีพื้นที่ป่าไม้น้อยที่สุดมีสัดส่วนพื้นที่ป่าไม้เพียงร้อยละ 15.03 ของพื้นที่ทั้งหมด

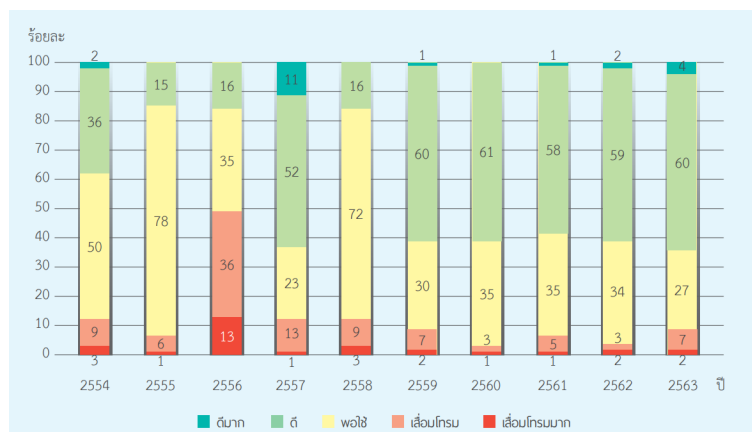

ในส่วนของสภาพแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติที่เสื่อมโทรมที่ได้รับการฟื้นฟูประเมินจากสถานการณ์การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมประเภทต่าง ๆ พบว่า แหล่งน้ำผิวดิน น้ำทะเลชายฝั่ง และน้ำบาดาล พิจารณาการติดตามตรวจสอบคุณภาพแหล่งน้ำสำคัญทั่วประเทศ ในปี 2563 พบว่า มีดัชนีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 39 จากปี 2562 ที่มีร้อยละ 34 เกณฑ์พอใช้ ร้อยละ 43 ลดลงจากปี 2562 ที่มีร้อยละ 46 และเกณฑ์เสื่อมโทรมคงที่จากปี 2562 ที่ร้อยละ 18 โดยสาเหตุหลักของปัญหาคุณภาพน้ำเนื่องมาจากการระบายน้ำเสียจากภาคครัวเรือนภาคอุตสาหกรรม และภาคเกษตรกรรม รวมทั้งระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน ยังมีไม่เพียงพอและบางแห่งยังไม่มีประสิทธิภาพคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่ง พบว่า ในปี 2563 ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ดี คิดเป็นร้อยละ 60 เพิ่มขึ้นจาก ปี 2562 ร้อยละ 59 เกณฑ์พอใช้

สถานการณ์คุณภาพน้ำของแหล่งผิวดินทั่วประเทศ ปี 2554-2563

สถานการณ์คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งทั่วประเทศ ปี 2554-2563

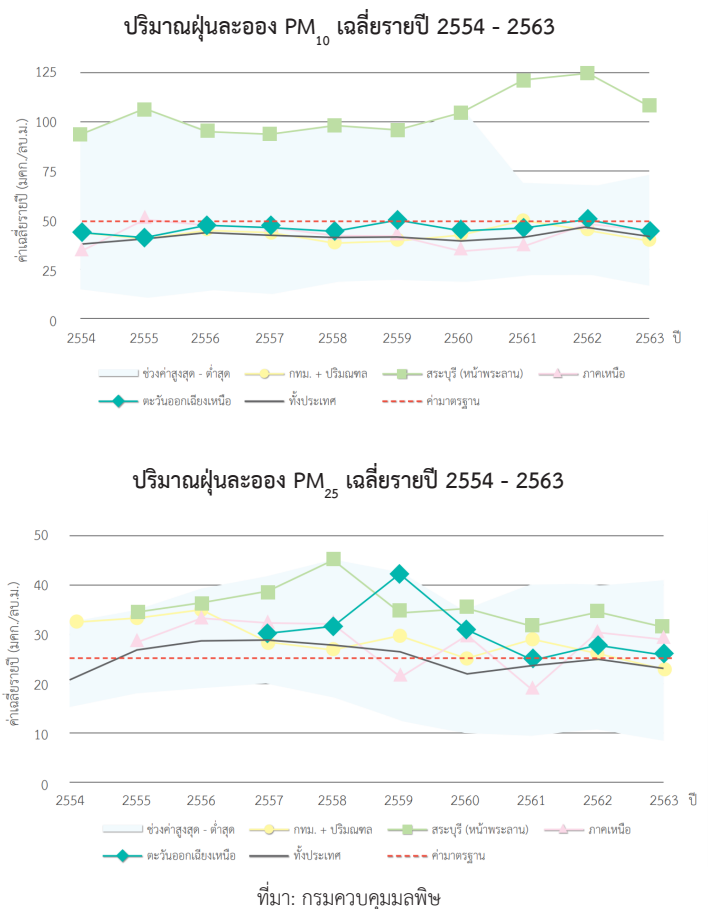

ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินการ ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

ร้อยละ 27 ในขณะที่คุณภาพ น้ำทะเลชายฝั่งเกณฑ์เสื่อมโทรมเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 3 เป็นร้อยละ 7 ในปี 2563 อย่างไรก็ตาม แหล่งน้ำที่มีคุณภาพน้ำในเกณฑ์ดีมากแสดงถึงคุณภาพน้ำไปในทิศทางที่ดีขึ้น คุณภาพน้ำบาดาลโดยทั่วไปเป็นน้ำคุณภาพดี มีการเปลี่ยนแปลงไม่มากนัก คุณภาพน้ำผิวดินมีคุณภาพน้ำเสื่อมโทรมลงไม่เหมาะสมสำหรับการอุปโภคและบริโภคทำให้ประชาชนหันมาใช้น้ำบาดาลเพิ่มมากขึ้น

ขณะที่ในส่วนของการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เทียบเคียงจากสัดส่วนการใช้ก๊าซธรรมชาติในปี 2563 มีปริมาณการใช้ทั้งสิ้น 4,368 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน โดยส่วนใหญ่ถูกนำไปใช้ในการผลิตไฟฟ้า ร้อยละ 59 โรงแยกก๊าซ ร้อยละ 21 อุตสาหกรรม ร้อยละ 17 และการขนส่ง (NGV) ร้อยละ 3 ตามลำดับ โดยการใช้ก๊าซธรรมชาติในการผลิตไฟฟ้ามีการใช้ลดลง ร้อยละ 6.7 ใช้ในโรงแยกก๊าซลดลงร้อยละ 10.2 ใช้ในภาคขนส่งลดลงร้อยละ 28.1 จากผู้ใช้รถยนต์ NGV บางส่วนหันมาใช้ น้ำมันทดแทน เนื่องจากราคาอยู่ในระดับไม่สูงมากนัก รวมทั้งผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ทำให้การใช้ NGV ในการเดินทางลดลง และในสาขาอุตสาหกรรมลดลงร้อยละ 4.6 นอกจากนี้ การใช้พลังงานขั้นสุดท้ายต่อหัวประชากร ในปี 2563 อยู่ที่ 1.22 ตันเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อคนลดลงเมื่อเทียบกับปีที่แล้ว โดยสัดส่วนการใช้พลังงานทดแทนต่อการใช้พลังงานขั้นสุดท้ายมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2563 จากข้อมูลระหว่างเดือน มกราคม - ธันวาคม 2563 มีสัดส่วนการใช้พลังงานทดแทนต่อการใช้พลังงานขั้นสุดท้ายประมาณ ร้อยละ 23.35

และเมื่อพิจารณาร่วมกับสถานการณ์เชิงคุณภาพ ในมิติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง พบว่า ในส่วนของคุณภาพอากาศประเมินจาก ข้อมูลปริมาณฝุ่นละออง โดยในปี 2563 ฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 10 ไมครอน (PM₁₀) มีแนวโน้มลดลงในทุกภาคของประเทศ อันเนื่องมาจากแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง” ประกอบกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ส่งผลให้ลดกิจกรรมการเดินทาง และขนส่ง จากทั้งภาคประชาชน ภาคขนส่ง และภาคอุตสาหกรรม โดยมีค่าฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 10 ไมครอน (PM₁₀) เฉลี่ยรายปีและค่าเฉลี่ย รายพื้นที่ลดลงจาก 45.0 ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร ในปี 2562 เป็น 43.0 ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตรในปี 2563 ในขณะที่ฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM_{2.5}) มีค่าเฉลี่ยรายปี ทั้งประเทศอยู่ในช่วง 8 - 42 ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร (ค่ามาตรฐาน 25.0 ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร)

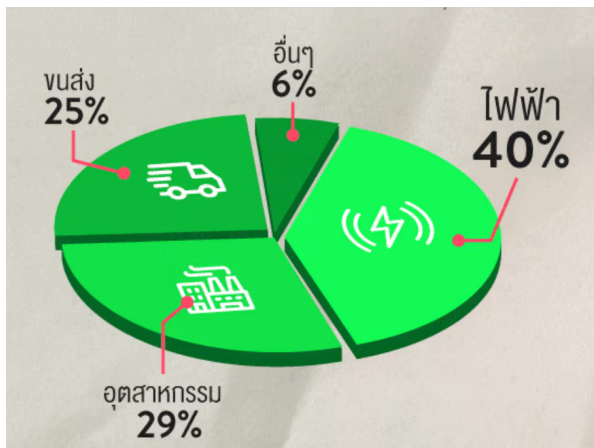
ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินการ ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

หากพิจารณาสถานการณ์ขยะมูลฝอยชุมชน ของเสียอันตราย และสารอันตราย ซึ่งสะท้อนความสามารถในการบริหารจัดการขยะประเภทต่าง ๆ ของประเทศจากการขยายตัวของชุมชนเมือง การอุปโภคบริโภค และการท่องเที่ยว พบว่า ในปี 2563 มีปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนเกิดขึ้นประมาณ 25.37 ล้านตัน ลดลงจากปี 2562 ร้อยละ 12 เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 โดยในช่วงเดือนมีนาคม ถึงพฤษภาคม ปี 2563 มีแนวโน้มมีปริมาณขยะมูลฝอยลดลงจากปี 2562 อันเนื่องมาจากมาตรการปฏิบัติงานที่บ้าน (Work From Home) โดยขยะมูลฝอยชุมชนได้ถูกคัดแยก ณ ต้นทางและนำไปใช้ประโยชน์ 8.36 ล้านตัน (ร้อยละ 33 ของปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น) ลดลงจากปี 2562 ทั้งนี้ ขยะมูลฝอยที่เหลือจากการคัดแยกและนำไปใช้ประโยชน์แล้วจะถูกนำไปกำจัดอย่างถูกต้องจำนวน 9.13 ล้านตัน (ร้อยละ 36 ของปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น) ลดลงจากปี 2562 ร้อยละ 7 อย่างไรก็ตาม ของเสียอันตรายชุมชน มีปริมาณ 658,651 ตัน เพิ่มขึ้นจากปี 2562 ร้อยละ 1.6 โดยพบว่าร้อยละ 65 (428,113 ตัน) เป็นซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ และร้อยละ 35 (230,538 ตัน) เป็นของเสียอันตรายจากชุมชน ประเภทอื่น ๆ เช่น แบตเตอรี่ ถ่านไฟฉาย ภาชนะบรรจุสารเคมี กระป๋องสเปรย์ ทั้งนี้ ปริมาณของเสียอันตรายที่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้องเพิ่มขึ้นร้อยละ 18.48 (121,695 ตัน) ของปริมาณของเสียอันตรายชุมชนที่เกิดขึ้น สำหรับกากอุตสาหกรรมอันตรายมีปริมาณ 1.28 ล้านตัน โดยในแต่ละภูมิภาคของประเทศ มีการกระจายตัวของโรงงานบำบัดกำจัดกากอุตสาหกรรม ซึ่งศักยภาพการบำบัดกำจัดกากอุตสาหกรรมมากที่สุด อยู่ที่ภาคตะวันออก รองลงมาเป็นภาคกลาง ภาคตะวันตกภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และภาคใต้ ตามลำดับ

ในส่วน of ปริมาณก๊าซเรือนกระจก มูลค่าเศรษฐกิจฐานราก การปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO_2) จากการใช้พลังงานของประเทศในช่วงเดือนมกราคม - กันยายน 2563 นั้น มีปริมาณการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ที่ลดลงคิดเป็นร้อยละ 3.6 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ส่งผลให้เกิดการชะลอของเศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจภายในประเทศ โดยในปี 2563 พบว่ามีการปล่อยก๊าซ CO_2 ลดลงเกือบทุกสาขาเศรษฐกิจภาคการผลิตไฟฟ้ามีส่วนการปล่อยก๊าซ CO_2 สูงสุด ร้อยละ 37 ของการปล่อยก๊าซ CO_2 ทั้งหมด ลดลงจากปีก่อน ร้อยละ 3.7

ภาคการขนส่งมีส่วนการปล่อยก๊าซ CO_2 ร้อยละ 28 ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 7.6 และภาคเศรษฐกิจอื่น ๆ อาทิ ภาคครัวเรือน เกษตรกรรม พาณิชยกรรม และกิจกรรมอื่น ๆ มีส่วนการปล่อยก๊าซ CO_2 ร้อยละ 6 ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 5 ในขณะที่ภาคอุตสาหกรรมมีส่วนการปล่อยก๊าซ CO_2 ร้อยละ 29 เพิ่มขึ้นเล็กน้อยที่ร้อยละ 1.1 ทั้งนี้ การปล่อย CO_2 ต่อการใช้พลังงานขั้นต้น มีแนวโน้มลดลงจากการปรับโครงสร้างการใช้พลังงานของประเทศ ซึ่งหันมาใช้เชื้อเพลิงอื่นทดแทนการใช้ถ่านหินเพิ่มมากขึ้น อาทิ การส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน และเชื้อเพลิงชีวภาพ โดยในปี 2563 มีการปล่อยก๊าซ CO_2 อยู่ที่ 2.04 พันตัน ต่อการใช้พลังงานขั้นต้น 1 KTOE โดยอัตราการปล่อย CO_2 ปี 2539-2563 เฉลี่ยลดลงร้อยละ 0.5 ต่อปี

สัดส่วนการปล่อยก๊าซ CO_2 จากการใช้พลังงาน รายสาขาเศรษฐกิจ

ที่มา : สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน

ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินการ ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

6. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบ การบริหารจัดการภาครัฐ

ภาครัฐโปร่งใส ทันสมัย ใส่ใจให้บริการ ปฏิบัติงานเทียบเท่ามาตรฐานสากล เพื่อประโยชน์ของประชาชน
และส่วนรวม”

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ มี 4 เป้าหมาย
การพัฒนา ประกอบด้วย (1) ภาครัฐมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม
ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส (2) ภาครัฐมีขนาดเล็ก
พร้อมปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง (3) ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ
และ (4) กระบวนการยุติธรรมเป็นไปเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมของประเทศ

ประสิทธิภาพภาครัฐในการตอบสนองความต้องการของประชาชนมีการพัฒนา **ค่อนข้างคงที่** จากปี 2563

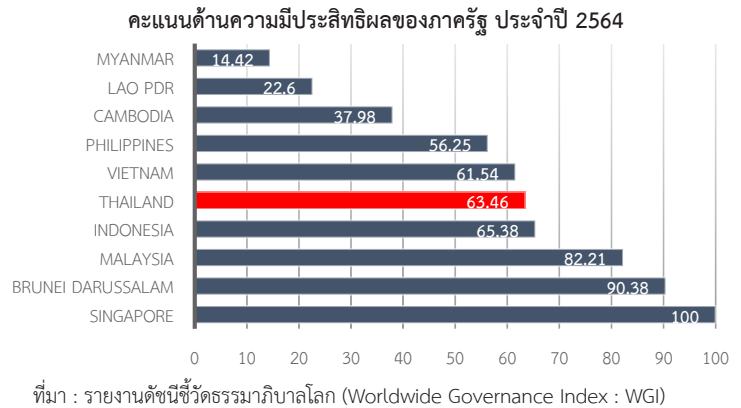
ความก้าวหน้า

- ประสิทธิภาพภาครัฐในการตอบสนองความต้องการของประชาชนมีการพัฒนาที่ค่อนข้างคงที่
- หน่วยงานมีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลไปใช้ในการออกแบบนโยบายที่เหมาะสม

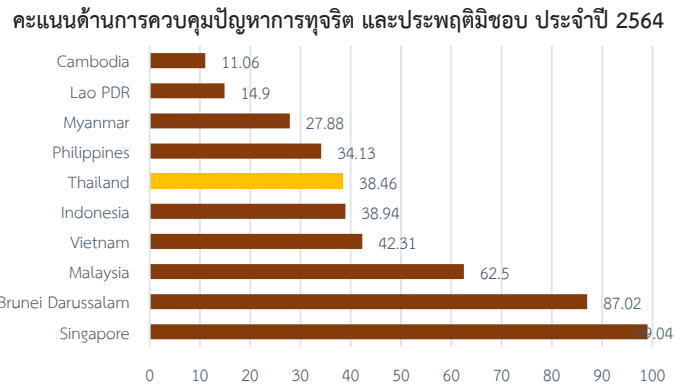
ภาพรวมผลการพัฒนาของปี 2564 ประสิทธิภาพการบริการของภาครัฐในการตอบสนองความต้องการ
ของประชาชนค่อนข้างจะคงที่ ซึ่งสะท้อนจากดัชนีชี้วัดธรรมาภิบาลโลก โดยเฉพาะในมิติด้านการควบคุม
ปัญหาทุจริต ประพฤติมิชอบ ด้านหลักนิติธรรม มิติด้านคุณภาพของกฎระเบียบ ขณะที่มิติด้านความมีประสิทธิภาพ
ของภาครัฐระดับความพึงพอใจของประชาชนลดลง นอกจากนี้ การพัฒนารัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ของไทย
มีแนวโน้มการเป็นรัฐบาลดิจิทัลเพิ่มขึ้น ทั้งในด้านการให้บริการออนไลน์ โครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคม
และการพัฒนาทุนมนุษย์ประกอบกับประเทศไทยมีความพร้อมในการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ทั้งในหน่วยงาน
ระดับกรม และหน่วยงานในระดับจังหวัด อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยต้องเร่งให้ความสำคัญกับการ
ปรับกระบวนการให้มุ่งผลสัมฤทธิ์ และผลประโยชน์ส่วนรวมในระยะต่อไป รวมทั้งการพัฒนาภาครัฐ
ให้มีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ สร้างความน่าเชื่อถือให้กับประชาชน และการ
ปรับเปลี่ยนกระบวนการให้มีความเป็นดิจิทัลเพิ่มมากยิ่งขึ้น เพื่ออำนวยความสะดวกและรวดเร็วสร้าง
ความพึงพอใจแก่ประชาชน โดยต้องคำนึงถึงความครอบคลุมในการเข้าถึงของประชาชนทุกระดับ

ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินการ ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

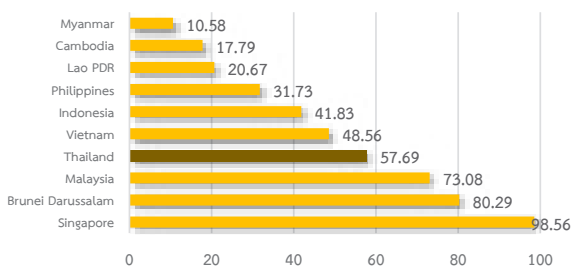
ผลการพัฒนาตามเป้าหมาย พิจารณาจากมิติ
ด้านต่าง ๆ ของ **ดัชนีชี้วัดธรรมาภิบาลโลก**
(Worldwide Governance Index : WGI) โดย
จากรายงาน WGI ปี 2564 พบว่า ในส่วนของระดับ
ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการ
สาธารณะของภาครัฐ และประสิทธิภาพการบริการ
ของภาครัฐ พิจารณาจากมิติด้าน **ความมี
ประสิทธิภาพของภาครัฐ** ค่าดัชนีของไทยมีค่า
ที่ 63.46 คะแนน ลดลงจากปีก่อนหน้าที่มีค่า
อยู่ที่ 66.35 ทั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศในอาเซียนพบว่า ประเทศไทยอยู่ลำดับที่ 5 อันดับลดลง
จากปีก่อนหน้าที่อยู่ในลำดับที่ 4 เป็นรองจากประเทศสิงคโปร์ บรูไน มาเลเซีย และอินโดนีเซีย

ในขณะที่ระดับความโปร่งใสของภาครัฐ การทุจริต
และประพฤติมิชอบ พิจารณาจาก **มิติด้าน
การควบคุมปัญหาทุจริต และประพฤติมิชอบ**
สะท้อนให้เห็นถึงความสามารถของภาครัฐใน
การควบคุมไม่ให้ใช้อำนาจ เพื่อสร้างผลประโยชน์
ให้แก่ภาคเอกชนทั้งทางตรงและทางอ้อม
ทั้งในรูปแบบของการทุจริต ประพฤติมิชอบ
เพียงเล็กน้อยหรือขนาดใหญ่ รวมถึงการเข้า
ครอบครองรัฐโดยกลุ่มผู้มีอำนาจที่มุ่งแสวงหาผลประโยชน์ โดยในปี 2564 พบว่า ประเทศไทยมีค่าคะแนน
อยู่ที่ 38.46 เทียบเท่ากับปีที่ผ่านมา โดยเมื่อเปรียบเทียบกับระดับภูมิภาคอาเซียน ประเทศไทยมีอันดับที่ 5
รองลงมาจากประเทศสิงคโปร์ บรูไน มาเลเซีย และอินโดนีเซีย ตามลำดับ ซึ่งประเทศไทยอยู่ในอันดับ
ที่ตกลงมา 1 อันดับ จากการที่อินโดนีเซีย มีค่าคะแนนที่ปรับตัวดีขึ้นกว่าเดิมในปีที่ผ่านมา และหากประเมิน

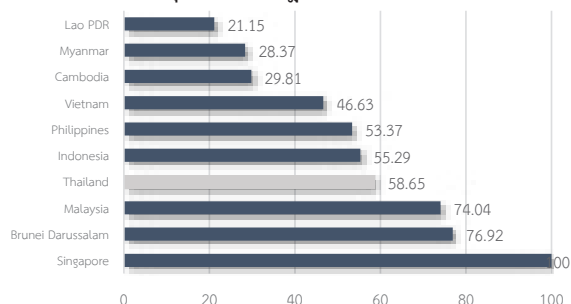
คะแนนด้านหลักนิติธรรม ประจำปี 2564

ซึ่งพิจารณาจาก**มิติด้านคุณภาพของกฎระเบียบ**
ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 4 ของอาเซียน
มีคะแนนที่ 58.65 คะแนนลดลงจากปีก่อนหน้า
ที่ 60.10 คะแนน โดยมีสิงคโปร์ที่อยู่ในอันดับที่ 1
ที่ 100 คะแนน บรูไน 76.92 คะแนนและ
มาเลเซีย 74.04 คะแนน

มิติด้านหลักนิติธรรม พบว่า ประเทศไทย ในปี 2564
ยังคงมีค่าคะแนนเทียบเท่ากับปีก่อนหน้าที่ 57.69 คะแนน
ซึ่งอยู่ในอันดับที่ 4 จากประเทศอาเซียน รองจาก
สิงคโปร์ บรูไน และมาเลเซียตามลำดับ และในส่วน
ของความเสมอภาคในกระบวนการยุติธรรม

คะแนนด้านคุณภาพของกฎระเบียบ ประจำปี 2564

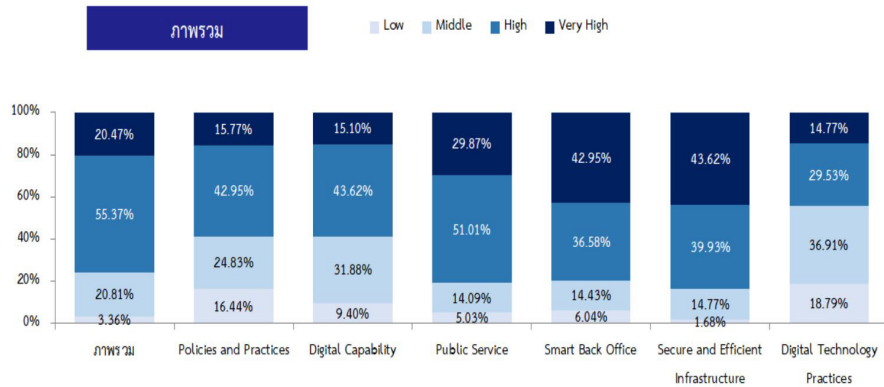
ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินการ ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาสถานการณ์การบรรลุเป้าหมายจากดัชนีรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ หรือ E-Government Development Index (EGDI) จัดทำโดยองค์การสหประชาชาติ (United Nations : UN) พบว่า ตัวชี้วัดดังกล่าวมีการจัดทำทุก 2 ปี ส่งผลให้ปี 2564 ไม่มีข้อมูลการจัดอันดับและคะแนน EGDI โดยปี 2563 ประเทศไทยได้รับการจัดอันดับให้อยู่ในกลุ่มของ Very High EDGI เป็นครั้งแรกมีค่าคะแนน 0.7555 อยู่ในอันดับที่ 57 จาก 193 ประเทศ ซึ่งมีคะแนนเพิ่มขึ้นจากปี 2561 ที่อยู่ในอันดับที่ 73 และมีค่าคะแนน EDGI ที่ 0.6543 และหากพิจารณาในส่วนประกอบที่สำคัญ 3 ด้าน อันได้แก่ การให้บริการออนไลน์ (Online Service Index : OSI) โครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคม (Telecommunication Infrastructure Index : TII) และทุนมนุษย์ (Human Capital Index : HCI) โดยมีค่าคะแนน 0.7941 0.7004 และ 0.7751 ตามลำดับ ซึ่งยังคงห่างจากประเทศในอาเซียนอย่างสิงคโปร์ที่อยู่ในอันดับ 11 และมีค่าคะแนน 0.9150

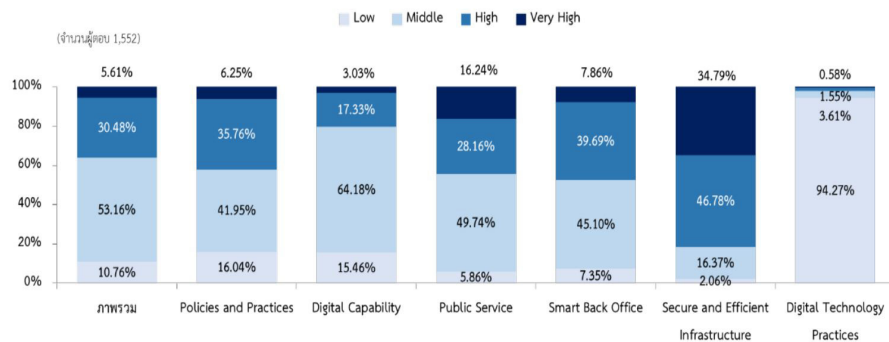
ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาผลการสำรวจระดับความพร้อมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ที่จัดทำโดยสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (สพร.) โดยสำรวจหน่วยงานระดับกรมทั้งหมด 311 หน่วยงาน โดยมีหน่วยงานที่ตอบกลับจำนวน 298 หน่วยงาน และทำการสำรวจหน่วยงานภาครัฐระดับจังหวัดทั้งหมด 1,609 หน่วยงาน โดยมีหน่วยงานที่ตอบกลับจำนวน 1,552 หน่วยงาน เพื่อเป็นตัวชี้วัดเทียบเคียงของ EGDI ซึ่งมีการสำรวจความพร้อมตัวชี้วัด 6 ตัว ประกอบด้วย ด้านโครงสร้างพื้นฐานความมั่นคงปลอดภัยและมีประสิทธิภาพด้านการบริหารจัดการรูปแบบดิจิทัล (Smart Back Office) ด้านศักยภาพเจ้าหน้าที่ภาครัฐด้านดิจิทัล ด้านนโยบายและหลักปฏิบัติ และด้านเทคโนโลยีดิจิทัลและการนำไปใช้พบว่าหน่วยงานในระดับกรม ส่วนใหญ่มีคะแนนภาพรวมอยู่ในกลุ่ม High (ร้อยละ 55.37) รองลงมาได้แก่ กลุ่ม Middle (ร้อยละ 20.81) กลุ่ม Very High (ร้อยละ 20.47) และกลุ่ม Low (ร้อยละ 3.36) โดยมีคะแนนที่โดดเด่นที่สุดในตัวชี้วัดด้านโครงสร้างพื้นฐานความมั่นคงปลอดภัยและมีประสิทธิภาพและรองลงมาคือด้านการบริหารจัดการรูปแบบดิจิทัล (Smart Back Office) ในขณะที่หน่วยงานในระดับจังหวัด ส่วนใหญ่มีคะแนนโดยภาพรวมอยู่ในกลุ่ม Middle (ร้อยละ 53.16) รองลงมาได้แก่ กลุ่ม High (ร้อยละ 30.48) กลุ่ม Low (ร้อยละ 10.76) และกลุ่ม Very High (ร้อยละ 5.61) ซึ่งสะท้อนให้เห็นภาพรวมของหน่วยงานในระดับจังหวัดที่ทำคะแนนภาพรวมได้น้อยกว่าหน่วยงานระดับกรม อย่างไรก็ตาม หน่วยงานระดับจังหวัดมีความโดดเด่นด้านโครงสร้างพื้นฐานความมั่นคง ปลอดภัยและมีประสิทธิภาพมากที่สุด ซึ่งจะเป็นผลให้หน่วยงานสามารถพัฒนา และปรับปรุงบริการให้เป็นดิจิทัลมากขึ้นและนำไปสู่การเป็นภาครัฐดิจิทัลได้ต่อไปในอนาคต

ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินการ ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

ผลสำรวจระดับความพร้อมรัฐบาลในภาพรวมของหน่วยงานระดับกรมประจำปี 2564
การจัดกลุ่มระดับความพร้อมฯ ตามคะแนนปกติในภาพรวม และรายตัวชี้วัดของหน่วยงานระดับกรม

ผลสำรวจระดับความพร้อมรัฐบาลในภาพรวมของหน่วยงานระดับจังหวัดประจำปี 2564
การจัดกลุ่มระดับความพร้อมฯ ตามคะแนนปกติในภาพรวม และรายตัวชี้วัดของหน่วยงานระดับจังหวัด

ที่มา: สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (สพร.)

ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินการ ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

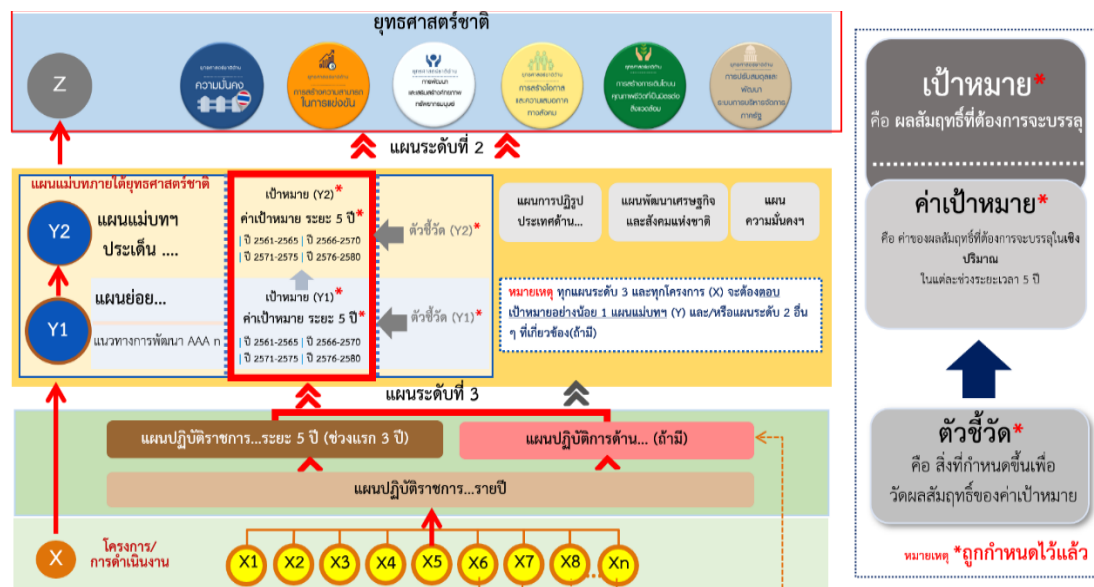
จากการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ จำแนกเป็นรายยุทธศาสตร์ชาติ สามารถสรุปการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติทั้ง 6 ด้าน ได้ดังนี้

ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินการตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินการตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

การประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติผ่านแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นการดำเนินการ โดยประยุกต์หลักการของความสัมพันธ์เชิงเหตุผล (Causal Relationship : XYZ) ระหว่างโครงการ/การดำเนินงาน (X) ของหน่วยงานของรัฐ ในการมีส่วนสนับสนุนการบรรลุผลลัพธ์ขั้นต้น (เป้าหมายระดับประเด็น : Y1) ผลลัพธ์ชั้นกลาง (เป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อย : Y2) และผลลัพธ์ระยะยาว (เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ : Z) และนำไปสู่ข้อเสนอแนะทางนโยบายบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ที่เหมาะสมต่อไป

การประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติผ่านแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติได้นำข้อมูลสถิติ สถานการณ์ งานวิจัย และดัชนีชี้วัดที่จัดทำขึ้นจากหน่วยงานทั้งในและต่างประเทศที่ได้มีการกำหนดเป็นตัวชี้วัดตามแผนแม่บทฯ รวมถึงข้อมูลโครงการ/การดำเนินการต่าง ๆ ของหน่วยงานของรัฐจากระบบ eMENSCR ที่หน่วยงานของรัฐนำเข้าสู่ระบบโดยผ่านความเห็นชอบจากผู้บริหารตามสายการบังคับบัญชา (M7) หน่วยงาน ทุก 3 เดือน ซึ่งเป็นข้อมูลความก้าวหน้าการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายแผนแม่บทฯ และยุทธศาสตร์ชาติ

ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินการ ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

การประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติผ่านแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติทั้ง 23 ฉบับ มีกระบวนการและขั้นตอน ดังนี้

1. ระดับประเด็นแผนแม่บท

1.1 การประเมินผลลัพธ์ การดำเนินการที่ ส่งผลต่อการบรรลุ เป้าหมาย

เพื่อวิเคราะห์และประมวลผลสถานะของการพัฒนาเพื่อบรรลุเป้าหมายประเด็นแผนแม่บทฯ รวมทั้งความเสี่ยง/ความเป็นไปได้ในการบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดในหัวข้อม 5 ปีแรกของการพัฒนาในปี 2565 โดยจะมีการแสดงสถานะการพัฒนาเพื่อการบรรลุเป้าหมายกำกับ ซึ่งในการประเมินสถานการณ์จะพิจารณาจากข้อมูลตัวชี้วัดที่กำหนดในแผนแม่บทฯ หรือ ข้อมูลตัวชี้วัดเทียบเคียง ขึ้นอยู่กับความพร้อมของข้อมูล โดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

- กรณีตัวชี้วัดเป็นสัดส่วน/ร้อยละ/ค่าตัวเลขเชิงเดี่ยว อาทิ จำนวน สัดส่วน อัตรา โดยวิเคราะห์หาการเปลี่ยนแปลงระหว่างข้อมูลปี 2564 (หรือปีล่าสุดที่มีข้อมูล) กับปี 2563 (หรือปีก่อนหน้าปีล่าสุดและ/หรือปีฐาน) เพื่อนำไปสู่การประมวลสถานการณ์การพัฒนา

- กรณีตัวชี้วัดเป็นดัชนีรวม นอกจากจะพิจารณาการเปลี่ยนแปลงค่าคะแนนและอันดับของดัชนีรวมระหว่างปี 2564 (หรือปีล่าสุดที่มีข้อมูล) กับปี 2563 (หรือปีก่อนหน้าปีล่าสุดและ/หรือปีฐาน) จำเป็นต้องวิเคราะห์และประเมินองค์ประกอบ/ปัจจัยย่อยของดัชนีเพิ่มเติมเพื่อประมวลหาประเด็นการพัฒนาและ/หรือปัจจัยต่าง ๆ ในรายละเอียดที่ส่งผลต่อการปรับลด/เพิ่มของอันดับและค่าคะแนนของดัชนีรวม และนำไปสู่ข้อสังเกตของประเด็นที่จำเป็นต้องเร่งให้ความสำคัญในระยะต่อไป เพื่อที่จะสามารถนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายระดับประเด็นแผนแม่บทฯ ตามที่กำหนดในปี 2565

- กรณีตัวชี้วัดเป็นตัวชี้วัดระดับสากล วิเคราะห์เปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงกับต่างประเทศเพิ่มเติม ทั้งในส่วนของการจัดอันดับและค่าคะแนนของตัวชี้วัด โดยในส่วนของอันดับจะเป็นการสะท้อนให้เห็นสถานะการพัฒนาของประเทศไทย ในการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ขณะที่ในส่วนของคะแนนจะเป็นการสะท้อนความก้าวหน้าการพัฒนาของประเทศไทยเพื่อสะท้อนให้เห็นถึงความพร้อมในการรองรับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ และมาตรฐานการพัฒนาของประเทศไทยเทียบกับนานาประเทศ นำไปสู่ข้อเสนอการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องในการยกระดับการพัฒนาของประเทศไทยให้ได้ตามมาตรฐานสากล

- กรณีตัวชี้วัดกำหนดไม่มีข้อมูล หรือไม่ได้มีการจัดเก็บเป็นรายปี หรือได้มีการยกเลิกการจัดเก็บข้อมูลแล้ว จะดำเนินการวิเคราะห์จากตัวชี้วัดหรือข้อมูลเชิงสถิติอื่นที่สามารถสะท้อนสถานการณ์ของเป้าหมายได้ใกล้เคียงที่สุด ซึ่งจะเป็นตัวชี้วัดเทียบเคียง (Proxy) สำหรับเป้าหมายนั้น ๆ โดยต้องดำเนินการหาค่าฐาน (Baseline) ในปี 2560 หรือปีล่าสุดที่มีข้อมูลก่อนที่จะมียุทธศาสตร์ชาติเพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาการกำหนดค่าเป้าหมายที่เหมาะสมในหัวข้อม 5 ปีแรก

ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินการ ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

1.2 การประเมินผลลัพธ์ การดำเนินการที่ ส่งผลต่อการบรรลุ เป้าหมาย

ประเด็นท้าทายในการดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมายประเด็นแผนแม่บทฯ ประมวลผลประเด็นท้าทายที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการเพื่อให้สามารถนำไปสู่การบรรลุผลลัพธ์ตามเป้าหมายที่กำหนดได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยสังเคราะห์จากข้อมูลการวิเคราะห์การประเมินสถานการณ์การบรรลุเป้าหมายระดับประเด็นแผนแม่บทร่วมกับประเด็นท้าทายของการดำเนินงานในระดับเป้าหมายแผนแม่บทย่อย

2. ระดับแผนแม่บทย่อย

2.1 ความสอดคล้อง ของเป้าหมายแผน แม่บทย่อยและ เป้าหมายประเด็น แผนแม่บทฯ

แสดงความเชื่อมโยงระหว่างเป้าหมายแผนแม่บทย่อยในการสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายประเด็นแผนแม่บทฯ รวมทั้งปัจจัยแห่งความสำเร็จที่สำคัญที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายแผนแม่บทย่อยได้อย่างเป็นรูปธรรม

2.2 สถานการณ์บรรลุ เป้าหมาย

ประเมินผลโดยใช้หลักการเดียวกันกับประเมินผลลัพธ์การดำเนินการที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายระดับประเด็นแผนแม่บท (ข้อ 1.1)

2.3 การดำเนินการ ที่ผ่านมา

ผลการดำเนินงานต่าง ๆ ของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องที่คาดว่าจะมีส่วนในการขับเคลื่อนเป้าหมายแผนแม่บทย่อยได้อย่างมีนัยสำคัญ โดยต้องเป็นการดำเนินงานที่มีความสอดคล้องกับปัจจัยแห่งความสำเร็จที่สำคัญที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายแผนแม่บทย่อยได้อย่างเป็นรูปธรรม

2.4 ประเด็นท้าทายที่ ส่งผลต่อการบรรลุ เป้าหมาย

ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมาย โดยอาจเป็นปัญหาอุปสรรคเชิงกระบวนการ กฎระเบียบ ศักยภาพ และความพร้อมบุคลากร และ/หรือความไม่ครอบคลุมของการดำเนินงานตามปัจจัยแห่งความสำเร็จที่สำคัญที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายแผนแม่บทย่อยได้อย่างเป็นรูปธรรม

2.5 ข้อเสนอแนะ เพื่อการบรรลุ เป้าหมาย

ข้อเสนอการดำเนินการในเชิงปฏิบัติที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปแปลงสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อนำไปสู่แก้ไขปัญห และจัดอุปสรรคต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมาย

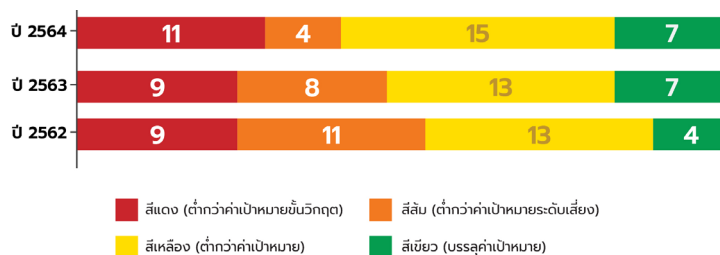
ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินการ ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

สรุปผลการประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ผ่านแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

จากการประเมินสถานะการบรรลุเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ทั้ง 23 ประเด็น ประจำปีงบประมาณ 2564 ผ่านข้อมูลสถิติ สถานการณ์ งานวิจัย และดัชนีชี้วัดที่จัดทำขึ้นจากหน่วยงาน ทั้งในและต่างประเทศกับสถานการณ์ภายในและภายนอกประเทศไทย รวมถึงการดำเนินงาน/โครงการที่หน่วยงาน

ของรัฐที่ถูกนำเข้าไปในระบบ eMENSCR สิ้นสุด ณ เดือนตุลาคม 2564 จำนวน 62,641 โครงการ พบว่า สถานะการบรรลุเป้าหมายประเด็น (y2) ทั้ง 37 เป้าหมาย มีการพัฒนาลดลงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับปี 2563 ที่มีการปรับเปลี่ยนค่าสีจากสถานะการบรรลุเป้าหมายระดับต่ำกว่าค่าเป้าหมาย (สีเหลือง) เป็น สถานะการบรรลุเป้าหมายระดับเสี่ยง (สีส้ม) หรือ สถานะการบรรลุเป้าหมายในระดับวิกฤต (แดง) และยังพบว่าบางเป้าหมายระดับประเด็นมีการพัฒนาที่ดีขึ้นโดยปรับเปลี่ยนสถานะการบรรลุเป้าหมายระดับเสี่ยง (สีส้ม) มาเป็นระดับต่ำกว่าค่าเป้าหมาย (สีเหลือง) โดยในปี 2564 พบว่า เป้าหมายระดับประเด็นที่บรรลุตามค่าเป้าหมายที่กำหนดในปี 2565 แล้ว (สีเขียว) มีจำนวน 7 เป้าหมาย หรือคิดเป็นร้อยละ 18.92 ของเป้าหมายระดับประเด็น ซึ่งเป็นเป้าหมายระดับประเด็นเดิมจากปี 2563 ที่บรรลุตามค่าเป้าหมายที่กำหนดในปี 2565 แล้ว ประกอบด้วย

สถานะบรรลุเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ
ระดับเป้าหมายประเด็น เปรียบเทียบระหว่างปี 2562-2564

แผนแม่บทระดับประเด็นที่บรรลุค่าเป้าหมาย ปี 2565	
แผนแม่บทฯ	เป้าหมายแผนแม่บทระดับประเด็น
ประเด็น (7) โครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ และดิจิทัล	070001 ความสามารถในการแข่งขันด้านโครงสร้างพื้นฐานของประเทศดีขึ้น
ประเด็น (9) เขตเศรษฐกิจพิเศษ	090002 การลงทุนในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษทั้งหมดได้รับการยกระดับ
ประเด็น (13) การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาพที่ดี	130001 คนไทยมีสุขภาพที่ดีขึ้นและมีความเป็นอยู่ดีขึ้น
ประเด็น (14) ศักยภาพการกีฬา	140001 คนไทยมีสุขภาพดีขึ้น มีน้ำใจนักกีฬา และมีวินัย เคารพกฎกติกา
ประเด็น (15) พลังทางสังคม	150001 ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมใน การพัฒนาสังคมเพิ่มขึ้น
ประเด็น (18) การเติบโตอย่างยั่งยืน	180001 สภาพแวดล้อมของประเทศไทยมีคุณภาพดีขึ้นอย่างยั่งยืน
ประเด็น (20) การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ	200002 ภาครัฐมีการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพด้วยการนำนวัตกรรม

ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินการ ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

นอกจากนี้ ในปี 2564 สถานะการบรรลุเป้าหมายแผนแม่บทระดับประเด็น ส่วนมากมีสถานะการบรรลุเป้าหมายที่ต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดในปี 2565 (สีเหลือง) คิดเป็น 15 เป้าหมาย หรือร้อยละ 40.54 ของเป้าหมายระดับประเด็น ประกอบด้วย

แผนแม่บทระดับประเด็นที่มีสถานะการบรรลุเป้าหมายที่ต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดในปี 2565		
แผนแม่บทฯ	เป้าหมายแผนแม่บทระดับประเด็น	
ประเด็น (2) การต่างประเทศ	020001	การต่างประเทศไทยมีเอกภาพ ทำให้ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนมีมาตรฐานสากล และมีเกียรติภูมิในประชาคมโลก
ประเด็น (5) การท่องเที่ยว	050002	รายได้จากการท่องเที่ยวของเมืองรองเพิ่มขึ้น
	050003	ความสามารถทางการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย ดีขึ้น
ประเด็น (6) พื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ	060002	ประเทศไทยมีพื้นที่ที่มีแผนผังภูมิวิเทศเพื่อเป็นกรอบในการพัฒนา เมืองน่าอยู่ ชนบทมั่นคง เกษตรยั่งยืน และอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ รวมทั้งผังพื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ แหล่งโบราณคดี
ประเด็น (8) ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่	080001	ผู้ประกอบการในทุกระดับเป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ที่มีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้น
ประเด็น (9) เขตเศรษฐกิจพิเศษ	090001	การเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษทั้งหมดเพิ่มขึ้น
ประเด็น (10) การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม	100001	คนไทยมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และมีความรัก และภูมิใจในความเป็นไทยมากขึ้น นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในการดำรงชีวิต สังคมไทยมีความสุขและเป็นที่ยอมรับของนานาชาติมากขึ้น
ประเด็น(11) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต	110001	คนไทยทุกช่วงวัยมีคุณภาพเพิ่มขึ้นได้รับการพัฒนาอย่างสมดุล ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญาและคุณธรรมจริยธรรม เป็นผู้ที่มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ 21 รักการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
ประเด็น (12) การพัฒนาการเรียนรู้	120002	คนไทยได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพตามความถนัดและความสามารถของพหุปัญญาดีขึ้น
ประเด็น (16) เศรษฐกิจฐานราก	160001	รายได้ของประชากรกลุ่มรายได้น้อยเพิ่มขึ้นอย่างกระจายและอย่างต่อเนื่อง
ประเด็น (17) ความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม	170001	คนไทยทุกคนได้รับการคุ้มครองและมีหลักประกันทางสังคมเพิ่มขึ้น
ประเด็น (19) การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ	190001	ด้านความมั่นคงด้านน้ำของประเทศเพิ่มขึ้น
	190003	แม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพให้มีระบบนิเวศที่ดี
ประเด็น (20) การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ	200001	บริการของรัฐมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้บริการ
ประเด็น (23) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม	230002	มูลค่าการลงทุนวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในของประเทศเพิ่มขึ้น

หมายเหตุ : เป้าหมายระดับประเด็นที่มีทิศทางการพัฒนาที่ดีขึ้น โดยปรับสถานะบรรลุเป้าหมายจากเดิม (สีส้ม) เป็น (สีเหลือง)

ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินการ ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

ในขณะที่สถานการณ์บรรลุเป้าหมายระดับเสี่ยง (สีส้ม) มีเป้าหมายระดับประเด็น จำนวน 4 เป้าหมาย หรือคิดเป็นร้อยละ 10.81 ของเป้าหมายระดับประเด็น ซึ่งเป็นเป้าหมายระดับประเด็นเดิมจาก 2563 ประกอบด้วย

แผนแม่บทระดับประเด็นที่มีสถานการณ์บรรลุเป้าหมายระดับเสี่ยง		
แผนแม่บทฯ	เป้าหมายแผนแม่บทระดับประเด็น	
ประเด็น (1) ความมั่นคง	010002	ประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุขดีขึ้น
ประเด็น (6) พื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ	060001	ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น เกิดศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคมในทุกภูมิภาคของประเทศ เพื่อกระจายความเจริญทางด้านเศรษฐกิจและสังคม
ประเด็น (22) กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม	220001	กฎหมายเป็นเครื่องมือให้ทุกภาคส่วนได้ประโยชน์จากการพัฒนาประเทศอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม
	220002	การอำนวยความสะดวกยุติธรรมเป็นไปโดยความเสมอภาค โปร่งใส เป็นธรรม ทั้งถึง และปราศจากการเลือกปฏิบัติ

อย่างไรก็ตาม สถานการณ์บรรลุเป้าหมายในระดับวิกฤต (แดง) ของเป้าหมายระดับประเด็นในปี 2564 มีจำนวน 11 เป้าหมายประเด็น หรือคิดเป็นร้อยละ 29.73 ของเป้าหมายระดับประเด็น ได้แก่

แผนแม่บทระดับประเด็นที่มีสถานการณ์บรรลุเป้าหมายระดับวิกฤต		
แผนแม่บทฯ	เป้าหมายแผนแม่บทระดับประเด็น	
ประเด็น (1) ความมั่นคง	010001	ประเทศชาติมีความมั่นคงในทุกมิติ และถูกระดับเพิ่มขึ้น
ประเด็น (3) การเกษตร	030001	ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น
	030002	ผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้น
ประเด็น (4) อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต	040001	การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในสาขาอุตสาหกรรมและบริการ
	040002	ผลิตภาพการผลิตของภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการเพิ่มขึ้น ↓
ประเด็น (5) การท่องเที่ยว	050001	ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศด้านการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้น
ประเด็น (6) พื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ	060003	ช่องว่างความเหลื่อมล้ำระหว่างพื้นที่ลดลง
ประเด็น (12) การพัฒนาการเรียนรู้	120001	คนไทยมีการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากลเพิ่มขึ้น มีทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 สามารถในการแก้ปัญหา ปรับตัวสื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น มีนิสัยใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต
ประเด็น (19) การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ	190002	ผลิตภาพของน้ำทั้งระบบเพิ่มขึ้น ในการใช้น้ำอย่างประหยัด และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำ ↓
ประเด็น (21) การต่อต้านการทุจริต และประพฤติมิชอบ	210001	ประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ
ประเด็น (23) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม	230001	ความสามารถในการแข่งขันด้านโครงสร้างฐานทางเทคโนโลยี และด้านโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ของประเทศเพิ่มสูงขึ้น

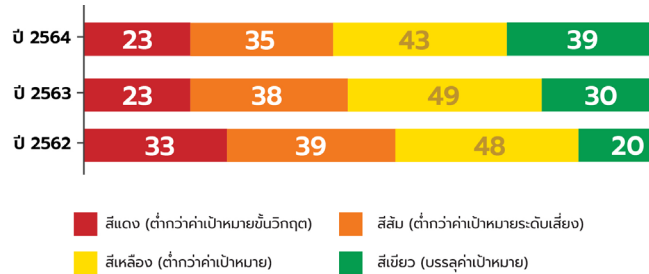
หมายเหตุ ↓ : เป้าเป้าหมายระดับประเด็นที่มีทิศทางการพัฒนาที่ลดลง โดยปรับสถานะบรรลุเป้าหมายจากเดิม (สีส้ม) เป็น (สีแดง)

ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินการ ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

ขณะที่พิจารณาเป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อย (y1) รวม 140 เป้าหมายพบว่า ในปี 2564 มีเป้าหมายที่บรรลุตามที่กำหนดไว้ในปี 2565 แล้ว (สีเขียว) จำนวน 39 เป้าหมาย คิดเป็นร้อยละ 27.86 ของเป้าหมายแผนย่อยทั้งหมด เพิ่มขึ้นจำนวน 9 เป้าหมายจากปี 2563 ที่มีจำนวน 30 เป้าหมาย

ขณะที่เป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อย จำนวน 78 เป้าหมายยังคงมีสถานะการบรรลุเป้าหมายในระดับที่ต่ำกว่าค่าเป้าหมาย แต่คาดว่าจะสามารถบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในปี 2565 ประกอบด้วยเป้าหมายที่มีสถานะการบรรลุเป้าหมายเป็นสีเหลือง จำนวน 43 เป้าหมาย คิดเป็นร้อยละ 30.71 ของเป้าหมายแผนแม่บทย่อย และสีส้ม จำนวน 35 เป้าหมายคิดเป็นร้อยละ 25.00 ของเป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อยและยังคงเป็นเป้าหมายที่ต่ำกว่าค่าเป้าหมายในระดับวิกฤตที่มีสีแดง รวม 23 เป้าหมาย คิดเป็นร้อยละ 16.43 ของเป้าหมายแผนย่อยทั้งหมด ซึ่งเท่ากับปี 2563 ที่มีจำนวน 23 เป้าหมาย อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการปรับปรุงข้อมูลตัวชี้วัดในบางเป้าหมายแผนแม่บทย่อยจึงทำให้ค่าสถานะการบรรลุเป้าหมายของปีที่ผ่านมา มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง

สถานะบรรลุเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ
ระดับเป้าหมายแผนย่อย เปรียบเทียบระหว่างปี 2562-2564

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบสถานะการบรรลุเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ระหว่างปี 2563 และ 2564 พบว่า เป้าหมายที่บรรลุตามที่กำหนดไว้ในปี 2565 แล้ว (สีเขียว) จาก 39 เป้าหมายแผนแม่บทย่อย มีจำนวน 11 เป้าหมายแผนแม่บทย่อยย่อย จาก 7 แผนแม่บท ที่มีสถานะการดำเนินการพัฒนาในทิศทางที่ดีขึ้น ประกอบด้วย

เป้าหมายแผนแม่บทย่อยมีการพัฒนาจากปีก่อนหน้าโดยมีสถานะการบรรลุค่าเป้าหมาย ปี 2565		
แผนแม่บท	เป้าหมายแผนแม่บทย่อย	
ประเด็น (3) การเกษตร	030301	สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น
	030501	สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น
	030502	ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะเพิ่มขึ้น
ประเด็น (7) โครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ และดิจิทัล	070203	ประสิทธิภาพการใช้พลังงานของประเทศเพิ่มขึ้น
ประเด็น (9) เขตเศรษฐกิจพิเศษ	090302	การลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
ประเด็น (18) การเติบโตอย่างยั่งยืน	180201	ความสมบูรณ์ของระบบนิเวศทางทะเลเพิ่มขึ้น
ประเด็น (19) การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ	190201	ระดับความมั่นคงด้านน้ำในเขตเมืองเพิ่มขึ้น
ประเด็น (22) กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม	220103	ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนากฎหมาย
ประเด็น (23) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม	230102	วิสาหกิจในกลุ่มเป้าหมายด้านเศรษฐกิจที่มีนวัตกรรมเพิ่มขึ้น
	230201	คุณภาพชีวิต ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ และความเสมอภาคทางสังคมได้รับการยกระดับเพิ่มขึ้น จากผลการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมเชิงสังคม
	230301	การประยุกต์ใช้ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการเพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจสีเขียวอย่างยั่งยืนเพิ่มขึ้น

ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินการ ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

อย่างไรก็ตาม พบว่า มีเป้าหมายแผนแม่บทย่อยจำนวน 9 เป้าหมายย่อยที่มีการปรับค่าสถานะจากเดิมเป็นสถานะการบรรลุเป้าหมายในระดับวิกฤต (สีแดง) ดังนี้

แผนแม่บทย่อยที่มีการพัฒนาผลลงจากเดิมเป็นสถานะการบรรลุเป้าหมายในระดับวิกฤต		
แผนแม่บทฯ	เป้าหมายแผนแม่บทย่อย	
ประเด็น (5) การท่องเที่ยว	050101	รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น
	050301	รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทยเพิ่มขึ้น
	050401	รายได้การท่องเที่ยวสำราญทางน้ำเพิ่มขึ้น
	050501	ประเทศไทยเป็นจุดเชื่อมต่อการเดินทางของนักท่องเที่ยวในภูมิภาคอาเซียน
ประเด็น (6) พื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ	060202	ความยั่งยืนทางภูมินิเวศ ภูมิสังคม และภูมิวัฒนธรรม
ประเด็น (8) ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่	080202	มูลค่าการระดมทุนผ่านตลาดทุนของกิจการที่เริ่มต้นและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพิ่มขึ้น
	080302	ความสามารถในการแข่งขันด้านการค้าระหว่างประเทศของประเทศไทยดีขึ้น
ประเด็น (20) การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ	200301	เปิดโอกาสให้ภาคส่วนต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการจัดบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะอย่างเหมาะสม
ประเด็น (22) กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม	220102	การปฏิบัติตามและการบังคับใช้กฎหมายมีความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจ ทั้งถึง ไม่เลือกปฏิบัติและเป็นธรรม

ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินการ ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

รายละเอียดของผลการเปรียบเทียบสถานะการบรรลุเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ
ทั้ง 23 ประเด็น ในระหว่างปี 2562 - 2564 แสดงผลดังตารางนี้

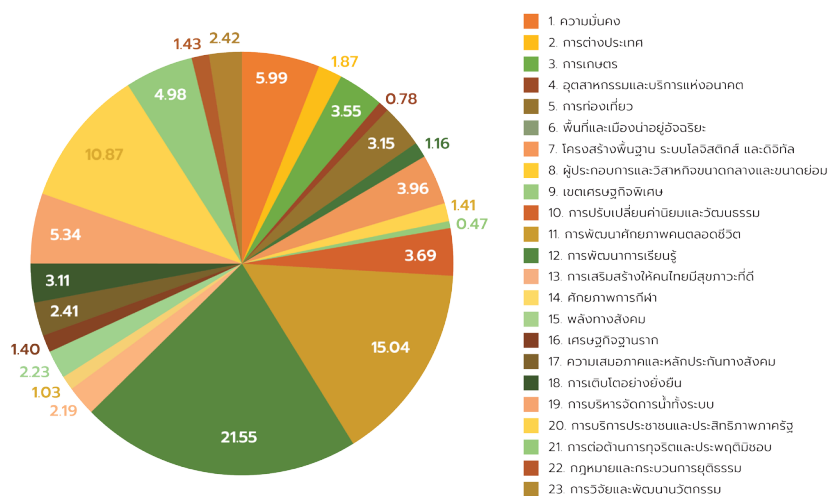
แผนแม่บทฯ	ปี	เป้าประเด็น	เป้าหมายแผนแม่ท่อย่อย															
1. ความมั่นคง	ปี 2562	010001 010002	010101	010102	010103	010201	010202	010301	010302	010401	010402	010501						
	ปี 2563	010001 010002	010101	010102	010103	010201	010202	010301	010302	010401	010402	010501						
	ปี 2564	010001 010002	010101	010102	010103	010201	010202	010301	010302	010401	010402	010501						
2. การต่างประเทศ	ปี 2562	020001	020201	020202	020301	020401	020501											
	ปี 2563	020001	020201	020202	020301	020401	020501											
	ปี 2564	020001	020201	020202	020301	020401	020501											
3. การเกษตร	ปี 2562	030001 030002	030101	030201	030202	030301	030302	030401	030501	030502	030601	030602						
	ปี 2563	030001 030002	030101	030201	030202	030301	030302	030401	030501	030502	030601	030602						
	ปี 2564	030001 030002	030101	030201	030202	030301	030302	030401	030501	030502	030601	030602						
4. อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต	ปี 2562	040001 040002	040101	040201	040301	040302	040401	040402	040501	040502	040601	040602						
	ปี 2563	040001 040002	040101	040201	040301	040302	040401	040402	040501	040502	040601	040602						
	ปี 2564	040001 040002	040101	040201	040301	040302	040401	040402	040501	040502	040601	040602						
5. การท่องเที่ยว	ปี 2562	050001 050002 050003	050101	050102	050103	050201	050202	050301	050302	050303	050401	050402	050501	050601	050602	050603		
	ปี 2563	050001 050002 050003	050101	050102	050103	050201	050202	050301	050302	050303	050401	050402	050501	050601	050602	050603		
	ปี 2564	050001 050002 050003	050101	050102	050103	050201	050202	050301	050302	050303	050401	050402	050501	050601	050602	050603		
6. พื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ	ปี 2562	060001 060002 060003	060101	060201	060202													
	ปี 2563	060001 060002 060003	060101	060201	060202													
	ปี 2564	060001 060002 060003	060101	060201	060202													
7. โครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ และดิจิทัล	ปี 2562	070001	070101	070102	070103	070104	070105	070201	070202	070203	070204	070301						
	ปี 2563	070001	070101	070102	070103	070104	070105	070201	070202	070203	070204	070301						
	ปี 2564	070001	070101	070102	070103	070104	070105	070201	070202	070203	070204	070301						
8. ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่	ปี 2562	080001	080101	080102	080201	080202	080301	080302	080303	080401								
	ปี 2563	080001	080101	080102	080201	080202	080301	080302	080303	080401								
	ปี 2564	080001	080101	080102	080201	080202	080301	080302	080303	080401								
9. เขตเศรษฐกิจพิเศษ	ปี 2562	090001 090002	090101	090102	090201	090202	090203	090301	090302	090303								
	ปี 2563	090001 090002	090101	090102	090201	090202	090203	090301	090302	090303								
	ปี 2564	090001 090002	090101	090102	090201	090202	090203	090301	090302	090303								
10. การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม	ปี 2562	100001	100101	100201	100301													
	ปี 2563	100001	100101	100201	100301													
	ปี 2564	100001	100101	100201	100301													
11. การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต	ปี 2562	110001	110101	110201	110301	110401	110402	110501										
	ปี 2563	110001	110101	110201	110301	110401	110402	110501										
	ปี 2564	110001	110101	110201	110301	110401	110402	110501										
12. การพัฒนาการเรียนรู้	ปี 2562	120001 120002	120101	120201														
	ปี 2563	120001 120002	120101	120201														
	ปี 2564	120001 120002	120101	120201														
13. การเสริมสร้างไทยคนมีสุขภาพที่ดี	ปี 2562	130001	130101	130201	130301	130401	130501											
	ปี 2563	130001	130101	130201	130301	130401	130501											
	ปี 2564	130001	130101	130201	130301	130401	130501											
14. ค้าขายการค้า	ปี 2562	140001	140101	140201	140301													
	ปี 2563	140001	140101	140201	140301													
	ปี 2564	140001	140101	140201	140301													
15. พลังทางสังคม	ปี 2562	150001	150101	150201	150202													
	ปี 2563	150001	150101	150201	150202													
	ปี 2564	150001	150101	150201	150202													
16. เศรษฐกิจฐานราก	ปี 2562	160001	160101	160201	160202													
	ปี 2563	160001	160101	160201	160202													
	ปี 2564	160001	160101	160201	160202													
17. ความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม	ปี 2562	170001	170101	170201														
	ปี 2563	170001	170101	170201														
	ปี 2564	170001	170101	170201														
18. การเติบโตอย่างยั่งยืน	ปี 2562	180001	180101	180102	180201	180301	180401	180402	180403	180501								
	ปี 2563	180001	180101	180102	180201	180301	180401	180402	180403	180501								
	ปี 2564	180001	180101	180102	180201	180301	180401	180402	180403	180501								
19. การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ	ปี 2562	190001 190002 190003	190101	190102	190103	190201	190202	190203	190301									
	ปี 2563	190001 190002 190003	190101	190102	190103	190201	190202	190203	190301									
	ปี 2564	190001 190002 190003	190101	190102	190103	190201	190202	190203	190301									
20. การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ	ปี 2562	200001 200002	200101	200201	200301	200302	200401	200501										
	ปี 2563	200001 200002	200101	200201	200301	200302	200401	200501										
	ปี 2564	200001 200002	200101	200201	200301	200302	200401	200501										
21. การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ	ปี 2562	210001	210101	210102	210201													
	ปี 2563	210001	210101	210102	210201													
	ปี 2564	210001	210101	210102	210201													
22. กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม	ปี 2562	220001 220002	220101	220102	220103	220201												
	ปี 2563	220001 220002	220101	220102	220103	220201												
	ปี 2564	220001 220002	220101	220102	220103	220201												
23. การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม	ปี 2562	230001 230002	230101	230102	230201	230301	230401	230501	230502									
	ปี 2563	230001 230002	230101	230102	230201	230301	230401	230501	230502									
	ปี 2564	230001 230002	230101	230102	230201	230301	230401	230501	230502									

หมายเหตุ : รหัสเป้าหมายระดับประเด็นและรหัสเป้าหมายระดับแผนแม่ท่อย่อยสามารถดูรายละเอียดได้ที่ภาคผนวก 2

ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินการ ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาจำนวนโครงการที่สอดคล้องกับเป้าหมายระดับประเด็น และเป้าหมายแผนแม่บทย่อย พบว่า ตั้งแต่มีการเปิดใช้ระบบ eMENSCR จนถึงสิ้นเดือนตุลาคม 2564 มีโครงการในระบบ eMENSCR ที่ผ่านการอนุมัติจากผู้บริหาร (M7) แล้ว จำนวน 62,641 โครงการ โดยแผนแม่บทฯ ประเด็น (12) การพัฒนาการเรียนรู้มีจำนวนโครงการมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 21.55 ของจำนวนโครงการที่ผ่าน M7 ทั้งหมดในระบบ eMENSCR ประเด็นที่ ซึ่งเป็น

สัดส่วนโครงการตามประเด็นแผนแม่บทฯ

แผนแม่บทฯ ที่เกี่ยวกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ขณะที่แผนแม่บทฯ ประเด็นที่มีจำนวนโครงการน้อยที่สุดเป็นแผนแม่บทฯ เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน อาทิ ประเด็น (4) อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต ที่มีจำนวนโครงการ 485 โครงการหรือคิดเป็นร้อยละ 0.78 ของจำนวนโครงการที่ผ่าน M7 ทั้งหมดในระบบ eMENSCR หรือประเด็น (9) เขตเศรษฐกิจพิเศษ มีจำนวนโครงการ 295 โครงการหรือคิดเป็นร้อยละ 0.47 ของจำนวนโครงการที่ผ่าน M7 ทั้งหมดในระบบ eMENSCR โดยแผนแม่บทฯ ประเด็น (12) การพัฒนาการเรียนรู้มีจำนวนโครงการมากที่สุดซึ่งมีโครงการจำนวนทั้งสิ้น 13,447 โครงการ โดยเป็นเป้าหมายระดับประเด็นคนไทยมีการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากลเพิ่มขึ้นมีทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 สามารถในการแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น มีนิสัยใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีจำนวนโครงการทั้งสิ้น 12,363 โครงการ อย่างไรก็ตาม เป้าหมายระดับประเด็นดังกล่าวถึงมีจำนวนโครงการมากที่สุดในระบบ แต่ยังคงมีสถานะการบรรลุเป้าหมายในระดับวิกฤต (สีแดง) และเป้าหมายระดับประเด็น คนไทยได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพตามความถนัดและความสามารถของพหุปัญญาดีขึ้น ซึ่งมีสถานะการบรรลุเป้าหมายในระดับต่ำกว่าค่าเป้าหมาย (สีเหลือง) จำนวน 1,084 โครงการ และเมื่อพิจารณาในรายเป้าหมายแผนแม่บทย่อยจำนวน 2 เป้าหมาย พบว่า เป้าหมายแผนแม่บทย่อยไทยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน มีทักษะการเรียนรู้ และทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 สามารถเข้าถึงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตดีขึ้น มีการปรับค่าสถานะการบรรลุเป้าหมายจากระดับวิกฤต (สีแดง) เป็นระดับต่ำกว่าค่าเป้าหมาย (สีเหลือง) โดยมีจำนวนโครงการมากถึง 12,689 โครงการ ในขณะที่ประเด็นที่มีโครงการจำนวนมากเป็นอันดับที่ 2 คือ แผนแม่บทฯ ประเด็น (11) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตเป้าหมายระดับประเด็น คนไทยทุกช่วงวัยมีคุณภาพได้รับการพัฒนาอย่างสมดุลทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา และคุณธรรมจริยธรรม เป็นผู้ที่มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ 21 รักการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีโครงการภายใต้แผนแม่บทฯ ทั้งสิ้น 9,385 โครงการ ซึ่งมีสถานะบรรลุเป้าหมายในระดับต่ำกว่าค่าเป้าหมาย (สีเหลือง)

ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินการ ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

ทั้งนี้ หากพิจารณาหน่วยงานระดับกระทรวงที่มีการบันทึกข้อมูลโครงการ/การดำเนินการในระบบ eMENSCR มากที่สุด พบว่า กระทรวงศึกษาธิการได้นำเข้าข้อมูลโครงการ/การดำเนินการในระบบ eMENSCR จำนวน 20,766 โครงการ โดยมีความที่เกี่ยวข้องกับแผนแม่บทฯ ประเด็น (12) การพัฒนาการเรียนรู้ ถึง 8,973 โครงการ หรือคิดเป็นร้อยละ 43.21 ของโครงการภายใต้กระทรวงศึกษาธิการ

โดยรายละเอียดจำนวนโครงการที่สอดคล้องกับ 37 เป้าหมายระดับประเด็น และ 140 เป้าหมายแผนแม่บทย่อย สรุปได้ดังนี้

แผนแม่บทฯ	เป้าประเด็น			เป้าหมายแผนแม่บทย่อย														
1. ความมั่นคง	010001	010002		010101	010102	010103	010201	010202	010301	010302	010401	010402	010501					
จำนวนโครงการ/การดำเนินการ รวมทั้งสิ้นจำนวน 3,738 โครงการ	2,872	866		455	486	128	1,614	320	82	155	42	94	362					
2. การต่างประเทศ	020001			020201	020202	020301	020401	020501										
จำนวนโครงการ/การดำเนินการ รวมทั้งสิ้นจำนวน 1,166 โครงการ	1,166			291	356	222	187	110										
3. การเกษตร	030001	030002		030101	030201	030202	030301	030302	030401	030501	030502	030601	030602					
จำนวนโครงการ/การดำเนินการ รวมทั้งสิ้นจำนวน 2,215 โครงการ	726	1,489		266	731	170	76	9	371	56	105	346	85					
4. อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต	040001	040002		040101	040201	040301	040302	040401	040402	040501	040502	040601	040602					
จำนวนโครงการ/การดำเนินการ รวมทั้งสิ้นจำนวน 485 โครงการ	230	255		57	66	80	25	13	22	58	4	53	107					
5. การท่องเที่ยว	050001	050002	050003	050101	050102	050103	050201	050202	050301	050302	050303	050401	050402	050501	050601	050602	050603	
จำนวนโครงการ/การดำเนินการ รวมทั้งสิ้นจำนวน 1,969 โครงการ	319	865	785	747	300	8	209	4	42	3	15	18	3	187	68	240	125	
6. พื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ	060001	060002	060003	060101	060201	060202												
จำนวนโครงการ/การดำเนินการ รวมทั้งสิ้นจำนวน 725 โครงการ	522	165	38	600	74	51												
7. โครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ และดิจิทัล	070001			070101	070102	070103	070104	070105	070201	070202	070203	070204	070301					
จำนวนโครงการ/การดำเนินการ รวมทั้งสิ้นจำนวน 2,458 โครงการ	2,458			728	451	16	254	427	57	115	166	32	212					
8. ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่	080001			080101	080102	080201	080202	080301	080302	080303	080401							
จำนวนโครงการ/การดำเนินการ รวมทั้งสิ้นจำนวน 878 โครงการ	878			159	157	36	14	37	89	149	237							
9. เขตเศรษฐกิจพิเศษ	090001	090002		090101	090102	090201	090202	090203	090301	090302	090303							
จำนวนโครงการ/การดำเนินการ รวมทั้งสิ้นจำนวน 295 โครงการ	150	145		86	66	17	1	3	37	67	18							
10. การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม	100001			100101	100201	100301												
จำนวนโครงการ/การดำเนินการ รวมทั้งสิ้นจำนวน 2,302 โครงการ	2,302			2,160	25	117												
11. การพัฒนาศักยภาพพลเมืองช่วงชีวิต	110001			110101	110201	110301	110401	110402	110501									
จำนวนโครงการ/การดำเนินการ รวมทั้งสิ้นจำนวน 9,385 โครงการ	9,385			1,860	438	5,179	1,594	116	198									
12. การพัฒนาการเรียนรู้	120001	120002		120101	120201													
จำนวนโครงการ/การดำเนินการ รวมทั้งสิ้นจำนวน 13,447 โครงการ	12,363	1,084		12,689	758													
13. การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี	130001			130101	130201	130301	130401	130501										
จำนวนโครงการ/การดำเนินการ รวมทั้งสิ้นจำนวน 1,364 โครงการ	1,364			519	119	452	99	175										
14. คักยภาพการกีฬา	140001			140101	140201	140301												
จำนวนโครงการ/การดำเนินการ รวมทั้งสิ้นจำนวน 643 โครงการ	643			324	236	83												
15. พลังทางสังคม	150001			150101	150201	150202												
จำนวนโครงการ/การดำเนินการ รวมทั้งสิ้นจำนวน 1,392 โครงการ	1,392			1,293	42	57												
16. เศรษฐกิจฐานราก	160001			160101	160201	160202												
จำนวนโครงการ/การดำเนินการ รวมทั้งสิ้นจำนวน 874 โครงการ	874			469	295	110												
17. ความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม	170001			170101	170201													
จำนวนโครงการ/การดำเนินการ รวมทั้งสิ้นจำนวน 1,502 โครงการ	1,502			597	905													
18. การเติบโตอย่างยั่งยืน	180001			180101	180102	180201	180301	180401	180402	180403	180501							
จำนวนโครงการ/การดำเนินการ รวมทั้งสิ้นจำนวน 1,942 โครงการ	1,942			272	783	205	261	17	54	202	148							
19. การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ	190001	190002	190003	190101	190102	190103	190201	190202	190203	190301								
จำนวนโครงการ/การดำเนินการ รวมทั้งสิ้นจำนวน 3,334 โครงการ	2,103	777	454	1,589	123	43	299	205	585	490								
20. การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ	200001	200002		200101	200201	200301	200302	200401	200501									
จำนวนโครงการ/การดำเนินการ รวมทั้งสิ้นจำนวน 6,784 โครงการ	4,801	1,983		830	702	300	45	3021	1,886									
21. การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ	210001			210101	210102	210201												
จำนวนโครงการ/การดำเนินการ รวมทั้งสิ้นจำนวน 3,110 โครงการ	3,110			1970	1,002	138												
22. กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม	220001	220002		220101	220102	220103	220201											
จำนวนโครงการ/การดำเนินการ รวมทั้งสิ้นจำนวน 895 โครงการ	197	698		144	50	38	663											
23. การวิจัยและพัฒนาวัตกรรม	230001	230002		230101	230102	230201	230301	230401	230501	230502								
จำนวนโครงการ/การดำเนินการ รวมทั้งสิ้นจำนวน 1,509 โครงการ	1,082	427		192	90	257	88	351	431	100								

